

POLITIKA

DIDELIS PAVOJUS MUSŲ PABEGĖLIAMS

SENOVĖS kariai, ypač jų vadai, dažnai su savimi nešiodavosi nuodų, kad galėtų nušunuoti pirmą negu jų nugalėtojas ims iš jų tyčiotis ir juos kankinti. Sakoma kad didysis Punų vadas Hannibalis, Romėnų nugalėtas ir pabėgęs pas vieną Mažosios Azijos karalių, bijodamas kad šis jo neišduotų, išgėrė nuodų, kuriuos jis visuomet nešiojėsis su savimi.

Šiandien baimė būti išduotam kenčia milijonai žmonių. Ir dar nežinia ar ta jų baimė nepasirodys pagrįsta.

Politinio pabėgėlio teisė jau yra paneigta. Švedijos vyriausybės pasiūlymas su Pabaltijo patėgėliais yra baisus precedentas. Nėra abejonės kad bolševikai ir toliau statys naujus pabėgėlių išdavimo reikalavimus, kurie, sukį sulaužius principą, gali būti patenkinti.

Ypač sunku bus atsispirti mažoms valstybėms kaip, sakysim, Danijai ir Švedijai. Tačiau negalima pasitikėti ir didiosioms valstybėms.

KAIP pakartotinai pranešimai rodo, nedraugingų aktų ir išdavimų pasitaiko ir iš Amerikiečių pusės. Neįvyksta tai įsakymu iš viršaus, bet vis dėlto tokių atsitikimų esti.

Mat, į okupacinius Amerikos organus yra prisisunkę nemažai bolševikiško gaivalo, kurs daugiau ar mažiau yra linkę pasiduoti propagandai buk pabėgėlių tarpe esą daug pranašių. Kai kur net, sakoma, buvę pradėti savotiški tyrinėjimai kas esąs pranašis ir kas ne. Iš to išplaukia kad nei vienas pabėgėlis, iki šiol laimingai išvengęs raudonosios giliinės dalgio, šiandien nėra saugus.

NAUJA VIENINGOS VEIKLOS PROGA

TOKIA situacija Amerikos Lietuviams uždeda didelę pareigą. Lietuvos pabėgėlių, bent jų dalies, likimas yra labai netikras, ir jiems apsaugoti mes turime padaryti viską kas yra mūsų galioje.

Ar mums pasiseks savo tikslą pasiekti ar ne yra kitas klausimas, bet mūsų pareiga yra veikti. Ir veikti reikia greitai, apgalvotai ir tvirtai.

Turimi kontaktai su Washingtonu turėtų būti atgaivinti ir sustiprinti, nes yra aišku kad be Washingtono čia nieko nebus galima padaryti. Tiek Amerikos Lietuvų Tarybos, tiek Amerikos Lietuvų Misiijos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos ryšiai turi būti išnaujami.

Kaip Willis-Kelly rezoliucija taip ir pabėgėlių apsaugojimo akcija yra visų Lietuvų bendras reikalas.

BENDRO PROGRAMO REIKALU

JEI pradėtume veikti bendrai vienu klausimu, labai galimas dalykas kad ir kitais klausimais pasiektume vieningumo. Tuomet būtų galima pagalvoti ir apie bendro programo sudarymą, kuris yra būtina planingos veiklos sąlyga.

Greta pabėgėlių teisių gynimo, yra ir eilė kitų reikalų kurie, besitariant Tautos Konferencijai, yra reikalingi rūpestingam apsvaistymui.

Šiuos visus klausimus artimoje ateityje turėtų bendrai apsvaistyti ALM-LVS ir ALT.

Jei tai įvyktų, būtų žengtas didelis žingsnis į priekį ne tik vieningos veiklos, bet ir planingo darbo kryptimi.

EUROPOJE Amerikos kariai sunaikino, sulęgę įsakymo, 6,000 kariškių lėktuvų, vertės bilijono dolerių. Jie esą karui netikę ir neturi komercinės vertės.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 7

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO FEB.-VASARIO 15, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

Nekurie Streikai Pasibai- gė, kiti Eina prie Pabaigos

Laivyno Pasekretorius

Edwin W. Pauley, Kalifornijos aliejaus išdirbėjas, Prez. Trumano paskirtas karo laivyno sekretoriaus padėjėju. Eina žinios kad jis gali tūti paskirtas vyriausia galva kuomet kariuomenė ir laivynas bus padėti po viena vadovybe.

Prieš jį pakilo didelių pasiūlymų Kongrese.

VEL ATMETĖ RUSŲ PRIEKAIŠTĄ BRI- TAMS

Londonė, Vas. 13. UNO Saugumo Tarybos posėdis antru kartu atmetė Sovietų padarytą Britams priekaištą dėl laikymo Britų armijų svetimos šalyje ir nesutikimą įleisti tyrinėjimo komisijos į Holandijos Rytų Indiją.

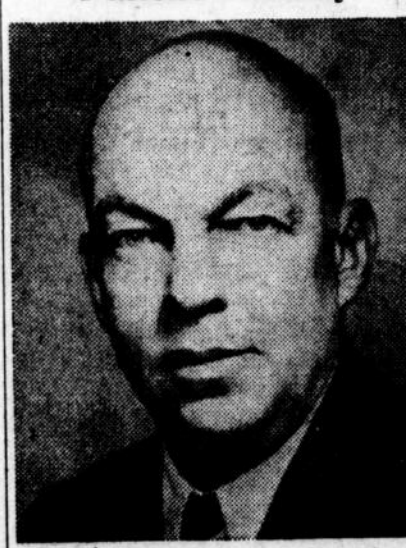
Savaitė anksčiau taryba atmetė Rusų reikalavimą įsikūsti į Graikiją, kur laikoma Britų kariuomenė.

Sovietai, užgrobę ir pavergę įvairias šalis, keldami priekaištus Anglams už Graikiją ir Javą, tuomi nori įrodyti pasauliui kad Anglija yra grobikė ir pavergėja.

Rusų okupuotose šalyse iš pačioje Rusijoje varoma smarkiausia propaganda ir visi ten jau įtikinti kad Anglija yra kalta už gresiantį naują karą, jeigu toks karas kiltų, o Ameriką kaltinama palaikymu Anglų pusės.

Ta prasme buvo ir Stalino kalba, kad sovietai turi būti pasiruošę visokiam netikėtumui.

Pasiekė Mėnulį

Maj. Armstrong, buvęs kolumbija profesorius, žymus inžinierius elektros srityje, kuris pastaromis dienomis darė pasekmingus bandymus su radar bangomis pasiekti mėnulį, ir už kelių sekundų gavo radio bangų atgarsį, sugrįžusių nuo mėnulio atgal į jo aparatą.

PRANAŠAUJA PLIE- NO IR GM STREIKŲ GALĄ

Pittsburgh, Pa. — Vasario 12 d., staiga pasibaigė elektros stočių darbininkų streikas, netęsėjęs nei paros.

Philadelphia, Pa. — Baigėsi trumpas streikas gatvėkarių ir busų operatorių, kas buvo sutrukdęs miesto gyventojų susisiekimą.

New Yorke, Vasario 13 pasibaigė traukiamųjų laivų darbininkų streikas, kuris sutrūkdė pristatymą miestui kuro. Streikavo 3,500 darbininkų.

Detroit. — Auto darbininkų streikas tęsiasi, tačiau unijos vadas Thomas pareiškė kad jis numato susitaikymą trumpoje ateityje, sako, G. M. negi nori bankrutuoti, turės susitarti.

Dayton, O., dviejuose GM dirbtuvėse streikas baigtas. Ten streikavo 15,000 darbininkų.

Baigėsi streikai daugelyje miestų elektros padargų dirbtuvėse.

Pieno darbininkų streikas gali tuoj pasibaigti — darbininkai gaus 18½c valandai pakėlimą, pranešimai sako.

Washington. — Prezidentas Truman atmetė pasiūlymą atgaivinti tiesioginį algų kontroliavimą, kaip buvo karo metu, tuo gi tarp jo patarėjai ruošia naują algų tvarkymo planą.

U. S. ARMIJAI pradėjus organizuoti savanorius militarininkų tarnybą, iki šiol jau gauta virš pusę milijono vyrų, kurių diduma įsirašo trijų metų terminui. Tas yra padrasinantis ženklas. Gal nereikės kariuomenės imti prievarta.

HENRY FORD jaunasis sako produkcija automobilių dirbtuvėse nupuo- lė 34 nuoš. nuo prieš karą buvusio darbingumo, nes darbininkai daugiau nesistengia dirbti taip kaip dirbo penki metai atgal.

GAISRUOSE trijose paskirose dalyse pereitą sekmdienį sudegė 17 asmenų.

Amerikos arkivyskupas, popiežiaus paskirti kardinolais, nusikrido į Romą įvesdinimo iškilmėms.

Kalkuttoj, Indijoje, riaušėse užmušta 11 žmonių ir sužeista 18 U. S. kareivių.

1945 metais šioje šalyje pagaminta degtinės 150-200,000 galionų, arba 25% daugiau negu buvo pagaminta 1944 metais.

Symet degtinės gamini- mas gal bus pažesnis.

P. ROOSEVELTIENĖ UŽTARĖ PABEGĖ- LIUS NUO RUSŲ

Londonas. — Kuomet sovietų komisaras Višinsky kėlė reikalavimus suvaržyti ar net savotiškai sutvarkyti Europoje išsiblaškiusius pabėgėlius, Amerikos delegacijos narė ponė Eleanor Roosevelt, jam griežtai pasipriešino, ir laimėjo savo argumentą, atmetant bolševikų atstovo reikalavimus.

Tautų atstovai už ponios Rooseveltienės drąsų pasipriešinimą jai gausiai plojo ir jos mintis parėmė.

Višinsky norėjo išreikalauti kad prie kitko būtų išduodama bolševikų karo kriminalistai, o aišku kad sovietai surastų visus pabėgėlius kriminalistais ir išreikalautų jų grąžinimo.

Kada Višinsky reikalavo kad pabėgėlių stovyklose būtų uždrausta propaganda prieš UNO, Rooseveltienė ir čia pareiškė kad žmonės turi teisę pasakyti savo mintis, ir mes negalime drausti jiems išsireikšti ką jie girdi, ką jie mato ar mano.

BAUDŽIA UZ NELO- JALUMA BOLŠE- VIKAMS

Associated Press praneša kad Amerikos okupaciniai daliniai apvalė Jugoslavų ir Lenkų stovyklas netoli Nuernbergo ir Muencheno, kadangi Jugoslavai ir Lenkai mėginę sudaryti dabartinėms Varšavos ir Belgrado vyriausybėms nedraugingas dalinius.

Jugoslavai, girdi, Generalo Popovičiaus vadovaujami, mėginę sudaryti karališką Jugoslavų kariuomenę, kuri būtų buvęs priešinga komunistiškai Tito valdžiai.

Jugoslavų "apvalymas", matyt, yra rezultatas Valskybės Sekretoriaus Byrnes pareiškimo, kuriame jis nurodė kad busia imamasi priemonių karališkai Jugoslavų armijai sulikviduoti.

Pastebėtina kad tie Jugoslavų daliniai apie kuriuos užsiminė Byrnes, savu laiku kovojo prieš Vokiečius ir jų buvo paimti ir nelaisvė.

Tai toks yra jų lojalumo Anglams ir Amerikiečiams užmokestis. Pirmiau jų tėvynė buvo atiduota ir bolševikiško tirano rankas, o paskui jie patys už neistikimybę savo gimtos šalies žudikui, kuri yra visai suprantama, savotišku būdu buvo pažeminti.

Komunistų partija visiškai išbraukė Browderį iš partijos, pripažindami parsidavėliu. Jis tikisi dar nuvykti į Rusiją ir gauti Stalino "atpaskus".

Karo Belaisvis — Pernai ir Dabar

Vaidas parodo Valentine dienos paminėjimą atžyminti karį, Lt. J. W. Pidcock, iš Trenton, N. J. Pernai per Valentine dieną jis buvo Vokiečių nelaisvėje, nukritęs laike skraidymų, šymet jis grįš, kaip milijonai kitų karygių.

RUSIJOJE BALSAVO VISI KAIP VIENAS!

Vasario 10, visuose Rusijos sovietuose buvo rinkimas atstovų į aukščiausią sovietą. Pranešimais Vasario 11, antrą dieną po balsavimų, jau Maskva žinojo kad balsavimuose dalyvavo net 99½ nuoš. visų balsuotojų.

Nei žiemos pūgos, nei šalčiai, nei negalės netrukė sovietų žmonėms eiti į balsavimų vietas ir balsuoti, ir jie suėjo veik iki vienam kaip avys.

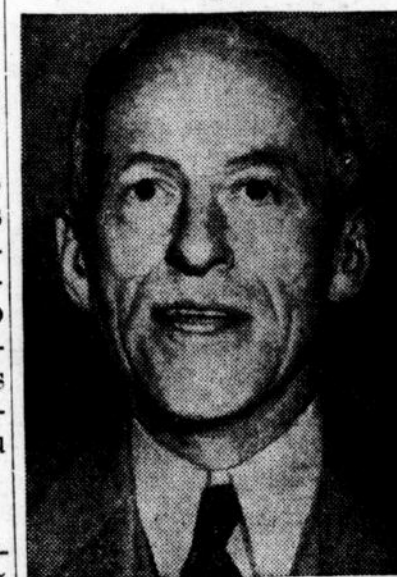
Maskvai gerai paskelbti tokią nesamone, nes niekas jos negali patikrinti.

Amerikoje, kur balsavimų tvarka yra geriausia, ir tai ima kelias dienas iki gaunama visi balsavusiųjų surašai.

Tuose balsavimuose buvo renkama ir Lietuvos atstovai į sovietus.

PREZ. TRUMANO nemanoma atsakyti nuo kandidatavimo 1948 metais į prezidentus, nors pradėta skeisti gandai kad jis nekanidatuos.

Nori Nusiginklavimo

Sen. Tydings (Dem., iš Md.) kalbėjo senate per dvi valandas, įrodinėdamas kad tautos turi nusiginkluoti, kitaip kilus naujam karui visos išsūdys.

REZIGNAVO SEKRE- TORIUS ICKES

Gana skandalingai išeina iš Prez. Trumano kabineto beveik paskutinis Rooseveltto palikuonis, Vidaus reikalų sekretorius Harold L. Ickes, vienas iš originalių New Dealerių.

Kitas kabineto narius Truman pakeitė be trūkumo, bet Ickes, 72 m. senis, pakėlė gana žymų triukšmą, kuris gali pakenkti paties Trumano kandidatūrai į prezidentus 1948 metais.

Ickes pasipriešino skyrimui karo laivyno sekretoriaus padėjėju Edwin W. Pauley, Kalifornijos aliejaus magnato, ir dėl to pakėlė gana nemažą skandalą. Prez. Harding po perito didžiojo karo pasidarė sau nemalonumų su aliejaus magnatu, ir panašus atsitikimas iškyla Trumanui.

Sekr. Ickes vieton numatytas paskirti vienas iš U. S. Aukščiausio Teismo narių, William O. Douglas.

KONGRESE priimta bi- lius prieš streikus, 258 balsais prieš 155.

Teisėjas Samuel I. Rosenman galutinai paleistas iš Prez. Trumano specialių patarėjų.

Dar turėtų būti paleisti Kohen ir Pasvolksy.

Tačiau jei niekas nieko negamins tai jokios tarpusavio konkurencijos nebus. Rinka bus tuščia ir trukstamų gaminių kainos, panaikinus kainų kontrolę, iškils į padanges.

Kas šito neįvyktų, rinką žut but reikia užpildyti reikalingomis prekėmis. Tačiau tai nėra įmanoma jei gamyba eina pilnu tempu, jei visi dirba.

Iš čia aiškėja kad visų didžiausias interesas šiandien yra galimai greičiau baigti streikus. Jų užbaigimas ne tik vėl pripildys ištuštėjusius darbininkų kišenių, bet lygiu būdu aprūpins rinką reikalingais gaminiiais, be kurių neįmanoma išvengti infliacijos.

DIRVA (THE FIELD)

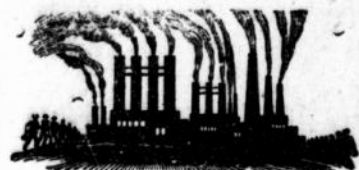
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States..... \$2.00
In Canada..... \$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

EKONOMIKA

Infliacija

KARAS — INFLIACIJOS VARTAI

KARO metu milžiniškos pinigų sumos aikvojamos karo reikmenų gamybai. Toms sumoms sudaryti didinami taksai ir užtraukiamos viešos paskolos, kurių realizavimas neįmanomas be naujų pinigų išleidimo. Lygia greta kasdien visai sustoja arba labai žymiai sumažėja.

Šito pasekmėje krašte atsiranda labai daug pinigų, o daiktų kurių galima už tuos pinigus nusipirkti kaip ir nelieta.

Kai visko ima trukti, kainos neišvengiamai kyla ir tuo pačiu pinigų vertė mažta: infliacija.

TACIAU infliacija infliacijai nelygi. Pinigo vertė gali truputį nukristi — tokioje padėtyje mes jau esame šiandien — arba pinigą gali visai nustositi vertės — taip atsitiko su caro rubliu 1919 metais ir su Vokiečių marke 1923 metais.

Panašaus pavojaus, žinovų nuomone, Amerikai negresia, bet vis dėlto jai gresia užtekėjanti didelė infliacija, kad labai sukrustų jos ekonominį gyvenimą.

KAINŲ KONTROLĖ — LAIKINAI INFLIACIJOS VARŽTAI

Dėl aukščiausio nurodytų priežasčių karo metu yra nušvenčiama kainų kontrolė. Tai, tačiau, yra dirbtinė priemonė kainų kilimui sustabdyti ir ji neišvengiamai atidaro duris juodajai rinkai. Greta to, ekonominės laisvės šalyje kainų kontrolė tėra laikina priemonė. Anksčiau ar vėliau ji esti panaikinama, ir kaip tik tuo momentu kyla didžiausias infliacijos pavojus.

Nuėmus kainų varžtus, kainos tvirtai išvinstina.

SITO ARIVAIZDOJE, faktas kad Kongresas atsisakė pratęsti OPA įgaliojimus po Birželio 30 d., aiškiai byloja kad šia vasarą mes turėsime išgyventi didelį kainų kilimo pavojų. OPA pabaigus savo dienas, automatiškai pasibaigia ir kainų kontrolė.

Kainų kilimą nujausdamas, Wall Street jau kelia akcijų ir įvairių kitų vertybės popierių kainas, o ukinkai sustabdo įvairių žemės ūkio gaminių pardavimą, nežurint ir tai kad jiems siuloma geros kainos. Jie, mat, laukia kad kainos dar pakiltų.

STREIKAI — DIDŽIAUSIA INFLIACIJOS GRESMĖ

KĄ VISO SITO akivaizdoje daro administracija? Atrodo kad ji jau pirm laiko ketina atliuosuoti kainų varžtus ir tuo užbėgti už akių kainų kontrolės (OPA) panaikinimui.

Pieno kainos pakėlimas jau yra kaip ir įvykęs faktas, o po pieno neišvengiamai seks visos kitos pramonės sritys, kurios savo gaminiams vartoja didesnę ar mažesnę pieno nuosimtį.

BET KAIP gi galės būti užkirstas kelias pernelyg dideliu kainų kilimui? Į tai tėra vienas atsakymas. Nenormalų kainų kilimą tegali sustabdyti tarpusavė biznio konkurencija. Kas pigiau pagamins tas daugiau ir greičiau parduos. Iš čia kiekvieno intereso gaminti galimai pigiau.

Pabaiga čia pat

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS PASTABOS

VASARIO 24, sekmadienį, Lietuvių Muzikaloje salėje rengiama 28 metų Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo. Paminėjimą rengia bendromis įėjimais užsilikęs po karo Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės komitetas ir Lietuvių Muzikalės Salės bendrovė.

Kaip ir spaudos matyti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai atsisibus kiekvienoje didesnioje Lietuvių kolonijoje.

Šiais metais šie paminėjimai tačiau turėtų būti skirtingesnio pobūdžio negu praėjusių kad būdavo. Šiais metais parengiami turėtų būti ne sau Lietuviams, prisiminti kaip 28 metai atgal Lietuva tapo nepriklausoma, bet kad tą mūsų tautos istorinę šventę galėtume supažindinti su Amerikos spauda ir ją skaitančia visuomene.

Parengimuosna reikėtų kviešti kalbėti žymius Amerikos visuomenininkus, miestų viršininkus, senatorius ir kongresmanus (jei tokia galima gauti), vietinius spaudos atstovus, kad ir apmokamus; juos gerai ir aiškiai informuoti apie parengimų tikslą, kad jie galėtų savo spaudoje Lietuvos nepriklausomybės minėjimą tinkamai aprašyti.

Toliau, reikėtų rašyti tinkami memorandumai mūsų krašto valdžiai ir kitų valstybių valdžioms, kurios mūsų manymu yra palankios Lietuvos Nepriklausomybės atgimimui.

Kaip atrodo, Lietuvos vadovimo reikalas bus labai sunkus ir miglotas. Gal Lietuvių tautos vaikams prireiks iš naujo vesti šimtmetinę ar ilgesnę kovą už Lietuvos atstatymą su 20-to amžiaus raudonojo kolo, kaip Lietuvių vedę su caristine Rusija.

Fabaltijo kraštas, greičiausia, velionies Prez. Rooseveltto, tam tikrų kompromisų dėlei, buvo paauktas raudonojo komunizmo imperijai.

Jeigu Lietuva, Latvija, Estija tapo aukomis tai joms laisvę vargu bus galima atjieskoti be aukščiausios šio krašto instancijos užtartinio.

ČIA VĖL priėmiam prie tas ko kad vienatintis svarbiausias kelias ir budas įsieti Lietuvos atvadavimo tal per mūsų krašto Kongresą. O tai pradėti mes turime daryti spaudimą ir įsieti Lietuvių užtartinio per Willis-Kelly įneštas Kongrese rezoliucijas.

Minint 28 metų Lietuvos Nepriklausomybės šventę, visur ir visuose parengimuose turėtų būti raginama piliečiai rašyti laiskus reikalaujanti senatorių ir kongresmanų savo valstijos, remti ir perleisti minetas rezoliucijas.

MUSŲ PACIŲ tarpe taika ir susikabėjimas už Lietuvos atvadavimą, turi būti kiekvieno mūsų viena dū šimtinis ir pareiga. Kiekvienas mūsų vadas — būtu jis ALM-LVS ar ALT narys — yra tik nyktukas prie pasaulio imperialistinių valstybių valus.

Mūsų Voldemaras su trylika skirtingų kalbų ir kiti Lietuvos didi žmonės jau dingo nežinomose kraštuose be pėdsakų. Kitos mūsų tautos genaiškiausios ir drasiausios patogios likos palaužtos ir išblaškytos po visą Europos kontinentą pragarinio karo vėstulio.

Todėl, kol Lietuvos likusios įlejos atsikvėbė ir sustiprės, jei likimas leis jiems tai padaryti, mes geria dalis Lietuvių tautos išsivijus, budami Amerikos atsakingi piliečiai, turime sudaryti ta stiprumą Lietuvos nepriklausomybei ginti.

UNO ATSTOVAI neužlgo suvažiavus į šią salį posėdžiauti, pasaulio taikai ir ramybei pamatus nustatyti. Nors Lietuvių

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Anglijoje kalboje, su visais Amendmentais, 30 puslapių knygelė, prisiūsi visi Dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metais arba gaus du metinius skaitytus ir prisiūsi \$2.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, minima knygelė prisiūsi jums visai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJIENOS 222 N. 6th St. Philadelphia 6 Pa

Lewis Sugryžo į AFL

John L. Lewis, United Mine Workers vadas, sugryžo Amerikos Darbo Federacijon su viš Angliakasių unija. Jis suorganizavo CIO, paskui pats neteko jos vadovybės.

tuva neturi savo atstovo šioje organizacijoje, bet jai veikiant čia pat, mums reikės būti priširgusiems klebenti duris ir įsieti užtarę mūsų pastangose. Negi visi Lietuvos prieštai čia susirinks, bus ir prieštai. Ta neprieteliskumo pabaisa mes turime tik iš savo tarpo prašalinti ir ant visados panaikinti.

Z. Jankauskas.

PITTSBURGH

Pittsburgho Elektros Streikas Baigėsi

Vasario 12 naktį pradėtas elektros darbininkų streikas tęsėsi tik 19 valandų ir baigėsi Vasario 13.

Buvo sutramdyta sviesos ir įlejos tiekimas, kas suparažėdavo visą biznį per vieną dieną.

Gatvekariai bėdo sulaukėti stovėse ir nevežiojo pasaziėrių.

Streikavo 3490 darbininkų Duquesne Light ir penkių jos priedinių saku, kurios pataravimas apima 817 ketvirtinių mylių plotą Pittsburgho srityje.

Unijos vadai atšaukė streiką sekančią dieną, pareikšdami kad darbas prasidės, o su kompanija derybos bus vedamos už darbininkams alę pakėlimą. Unija pareikalavo 20 nuoš, pakėlimo.

ISVEŽE 180,000 SVA-RŪ RUBU LIETUVIAMS VOKIETIJOJE

Sausio pabaigoje iš BALF sandėlio, Brooklyn, N. Y., išgalenta 180,634 svarų drabužių ir batų siuntinys Lietuviams Vokietijoje. Šis yra didžiausias BALF siuntinys.

DAYTON, OHIO

STREIKAS BAIGTAS

General Motors Corp. dviejų dirbtuvių, Frigidaire ir Delco, Sausio 15 buvo sustreikavę 15 tukstantų darbininkų, vyrų ir moterų, kurie reikalavo pakėlimo mokesčio po 20c į valandą. Vasario 9 padaryta taika tarp GM ir unijos vadovybių. Darbininkai gauna padidintą algos po 18c valandai. Dabar lieka tik patiems darbininkams masiniai užgirti tą sutartį, ką be abejonės jie ir padarys.

Tose dviejose dirbtuvėse dirba didžiai Lietuviško jaunimo, vaikinių ir merginų. Iš ateivių Lietuvių tikrai keletas vyrų ten dirba. Bendrai visi Lietuviai turi gerus darbus ir gerą vardą, kaip geri ir teisingi darbininkai.

MIRĖ. Po dviejų savačių pasigrimo Vasario 9 mirė p-lė Ona Aleksynaitė, 41 m. Velionė visą laiką išgyveno Dayton ir 18 metų išdirbo Delco dirbtuvėje. Čia liko motina, dvi seserys ir trys broliai.

Pamaldos atsisbuvo Lietuvių bažnyčioje, palaidota Kalvarijos kapinėse, kur yra palaidoti jos tėvas, sesuo ir daugelis giminų. J. A. U. Rep.

Detroit, Mich., Naujienos

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAI

DETROIT, Mich. — Paminėjimas rengiamas DLOC, buvusioje Lietuvių salėje, sekm., Vasario 17, nuo 4 val. po pietų. Programos: kalbos ir dainos. Po programos šokiai abiejose salėse.

NEWARK, N. J. — Paminėjimo programos bus sekmadienį, Vas. 17, nuo 6 val. vakare, Liet. Sv. Jurgio Draugijos salėje. Programos susidės iš kalbų ir dainų.

BALTIMORE, Md. — Paminėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Dr-jų Taryba. Vasario 16, 8:00 val. ryto, pamaldos Sv. Alfonso bažnyčioje.

7:30 v. vakare, Lietuvių salėje, iškilminga vakarienė, su žymiais svečiais.

Vas. 17, 11:00 ryto, iškilmingos pamaldos Sv. Alfonso bažnyčioje.

Nuo 2:30 v. po pietų, viešos prakalbos Lietuvių salėje. Daryvaus eilė žymų kalbėtojų.

Waterbury, Conn.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Waterburio LVS skyrius ir American Friends of Lithuania ruošiasi tinkamai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 28 metų sukaktį. Tuo tikslu rengiama vakarienė sekmadienį, Vasario 24, Elton Hotel, nuo 5 val. vakare.

Paminėjimo programos pilnai paruoštas: kalbės Prof. Andre Schenker, radio komentatorius, jo kalba bus transliuojama per WATR radio stotį, siosiog iš Elton Hotel, nuo 5:15 iki 5:30, vakarieniės metu.

Taipgi dalyvaus Kongr. Joseph E. Talbot, Adv. Harold E. Mitchell, iš Hartford. Prie to, Rev. Roger B. T. Anderson ir kiti miesto ir valstijos viršininkai.

Ex-Sgt. Joseph B. Kushlis rodyš spalvuotas filmas apie nelaisvų stovyklą Vokietijoje, bus ir kitu pamarginimu.

Prof. Schenker kalbės apie Willis-Kelly rezoliucijas. Vakarienei įžanga tik \$3.00 vptai.

Kviečiame dalyvauti šiame Lietuviams brangios dienos pokilyje gerus tėvynainius, įsijojant tikėtus išanksto, nes tikiečių skaičius apribuotas. Bus mums gražu kad turėdami žymius garbingus svečius tą vakarą užpildysime visus viešbučio kampeius. Tikietus galite gauti pas rengėjų komisijos narius, Mrs. M. J. Colney, ir Jono Tareilos vaisteiše.

Dr. Colney.

EUROPOJE rupinamasi su laikyti praplitimą bent kokios epidemijos, šalyse karo taip nualintose, kur žmonės badą ir šaltį kenčia.

UNRA rupinasi pristatyti į pajoyaus vietas vaistų ir čie nuo difterijos, raupų, siltinės ir kitų ligų.

Platinkit Dirvą!

Išsirašyta galima bent kada. Metams \$2. Pusei metų \$1.

Jauni Ukininkai Svečiuose Baltajame Name

Prez. Truman priėmė pas save Baltajame Name jaunus Amerikos ukininkus. "Businių Amerikos Ukininkų" organizacijos atstovus, iš vakarinių valstijų. Ta organizacija turi apie 200,000 narių, kurie ruošiasi moksliskai vesti ukį.

NUŠVITO AKYS

Štai šiądien noriu parašyti keletą žinučių Dirvai ir pasidailinti įspūdžiais su savo mieliais tautiečiais. Mano širdis tokia pradžiugus ir susijaudinus iki nesulaikomų ašarų. Tai laisakas, lauktas per šešis metus, pagaliau pasiekė mane. Tai mano sesutės laisakas. Jos žodžiai, jos paveikslėlis.

Tie patys gintarai ant jos kaklo kuriuos dėvėjo kai palikau iš Lietuvos. Ta pati mergaitė su lengvųjų šypsniu lūpose. Tik jos laisakas jau ne mergaitės žodžiais parašytas, o suaugusios, daug iškentėjusios moteries.

Nors daug iškankinta karo audrų, bombardavimų, bėgimo, ji nesiskundžia. UNRRA duodanti jiems valgyti, kiek drabužėlių. Ji Vokietijoje pabėgėlių vaikučius mokiama, ruošia jiems vakarelius, kurių yra žiurėti ateina net, kaip sako, UNRRA ponai ir Anglų karininkai. Vienas giminaitis kunigas sutaisė tokį Lietuvių chorą kad visi ateina jo paklausyti ir pasigerėti. Jų ten esą 1053. Tarp jų 200 Latvių, 50 Estų ir 20 Rusų.

Tik va kas juos nuolatos kankina: jie nieko nežino apie namiškius, jie ilgisi tėvynės Lietuvos. Jie ir savo ateities nežino.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

Šį sekmadienį, Vasario 17, buvusioje Lietuvių salėje, bus Lietuvos Nepriklausomybės 28 metų sukakties paminėjimas. Užkviesta žymių kalbėtojų, net iš Chicagos vienas atvyks, kuris papasakos daug naujybių. Muzikalė dalį pildys Lietuvių Balso radio choras ir p. Marijona Galenienė. Po programos bus šokiai ir užkandžiai. Ateisite, pamatysite, patirsite.

Visi Lietuviai, visi iki vieno minėkime šią šventę dideliu susikaupimu, su skausmu širdyje, kad mūsų brangus gimtasis kraštas, kurs žydėjo lyg ta gėlė rutų darželyje, supurvinatas, paniekintas, nukankintas, Lietuvos nekalti žmonės šiądien prisilegti baisaus okupanto, kiti išblaškyti po visas šalis. Tėvai nežino kur jų vaikai; vaikai nežino ar jų tėveliai dar gyvi. Broliai, sesutės jieško vieni kitų. Verkia vieni kitų.

Tat mes Amerikos Lietuviai, laisvoje šalyje gyvendami, padarykime daugiau solidarumo, savo tautos supratimo ir pagerbimo.

PADEKA PONIAI ROOSEVELTIENEI

LVS centro finansų sekretorius Juozas Kripas, Ann Arbor, Mich., pagamino padėkos laišką poniai Eleanor Rooseveltienei, kad ji drąsiai užstojo prieš Rusus už pabėgėlių teises ir parodė žmonišką jausmą. Ponios Rooseveltienės toki žygi aprašė visi Amerikos laikraščiai.

Sunus ir Tėvas

Gus Lesnevich, pusiau sunkaus svorio kumštinnikas čempionas, grūžęs iš kariuomenės, rengiasi kumštynėms. Su juo stovi jo jaunmetis sunus, kuris nori pasekti tėvo pėdomis.

Tai bent viena pilno kraujo Amerikietė, buvus First Lady, kuri dabar Londono UNO posėdyje atvirai užkirta raudoniems fašistams, kurie savo kinūra gerkle nori praryti milijonus nekaltų aukų.

Tą padėkos laišką pasirašė visos Detroito moterys kurios dalyvavo 1945 m. Washington p. Rooseveltienės pakviestos į Baltąjį Namą, kas laisak švelnioje formoje priimta. Laiskas pasiūstas tiesiai į Londoną.

Rep.

SIUNTINIAI

Jau ir vėl susidarė aukų ir produktų, kuriuos tuojau LVS 6-to skyriaus išrinkta komisija suris ir išsiųs. Štai viena skyriaus narė, Ona Aksomaitienė, davė \$5 pasiuntimui maisto Lietuvos pabėgėliams. Dirvos redakcija taipgi prisiuntė \$5 iš rašytojų fondo aukų, pasiūsti Lietuviams rašytojams kurių raštus jūs visi skaitote.

MIRĖ DRUTUOLIS A. KANDROTAS

BROOKLYN, N. Y. — Per eitos savaitės pabaigoje mirė garsus Amerikos Lietuvių stipruolis Antanas Kandrotas, žinomas kaip Amerikos Lietuvių Stipruolių Tėvas. Palaidotas Vasario 11. Paliko žmona, 3 dukterys su vyrais, ir sunus su žmona.

Antanas Kandrotas gimė 1882 m. Sandukų k., Jezno v. Alytaus ap. 1901 metais atvyko į Ameriką. Trumpą laiką gyveno Scranton ir Reading, Pa. Galutinai apsigyveno Brooklyn, N. Y., kur 1905 metais pradėjo lavintis sporte vietiniuose klubuose. Budamas didelis, tvirtas, gražus vyras, turėdamas daug sveikatos, ne užlgo pakilo virš kitų stipruolių ir 1908 metais pradėjo dalyvauti profesionalų tarpe sunkių svorių kilnojime.

Pragarėjo jis šiame sporte kaip Lithuanian Strong Man. Kiek vėliau pradėjo dalyvauti imtynėse su Stan Zbyszko, Strangler Lewis, Stecker ir kitais garsiais ristikais, kaip Lithuanian Lion.

1911 metais Antanas liovėsi dalyvavęs sporte ir įstojo į biznį: turėjo savo alinę ant Grand St. Biznis jam gerai sekėsi. 1923 metais jis apsilankė Lietuvoje, kuri jam labai patiko.

1930 metais vėl sugryžo į intynių profesiją, kai depresijos metais nustojo savo turto. Du metai vėliau Antanas Kandrotas buvo paskirtas New Yorko Atletų Kom-jos oficialiu intynių referee, ir jis vėl užsidėjo savo biznį, degtinės ir vyno pardutuvė.

Jis buvo lėto budo, geras ir nuosirdus žmogus, bet iš prigimties turėjo stebėtinai didelę krutinę, sveiką, didelį kuną, taip kad savo stiprumu stebino visus kur tik jis dalyvaudavo.

J. Jakubauskas.

Juozas Zemgules Dirvos Atstovas Prenumeratoms, Skelbimams 511 So. Hoover Street LOS ANGELES, CALIF.

MIRIMAI

MIRĖ ISEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykat.)

MIRĖ 15,100 ISEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius, skelbiamas Dirvoje, pasiekė jau 15,100, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kuomet čia pradėta mirusių vardai skelbti.

BARTOSEVICIUS (Barto) A. B., 73 m., mirė Vas. 3, Cleveland, Ohio. (Pumpėnų m.) Amerikoj išgyveno virš 50 metų. (Dirvos įsteigėjas.)

BENIULIS Jonas, 72 m., mirė Vas. 1, Clevelande. (Šiaulių ap. Stačionių p. Kauksniūnų k.) Amerikoj išgyveno ilgus metus.

BALCIUS Jurgis, mirė Gruod. 27, Braddock, Pa.

JURGILAS Petras, mirė Sausio 14, Chicagoj. (Raseinių ap. Šilalės p. Lasiškių k.) Amerikoj išgyveno 42 m.

STASIUNAS Antanas, 44 m., mirė Lapk. 15, Pineira, Argentinoj.

BRUNERIENĖ Veronika, mirė Gruod. 28, Braddock, Pa.

BUTKIENĖ Elzbieta, mirė 9 Sausio, Pittsburgh, Pa.

PILINSKIENĖ Domicelė, 34 m., mirė Sausio 12, Plains, Pa.

LAPINSKIENĖ Karolina, 66 m., mirė Sausio 11, Duryea, Pa.

VASKALONIS Pranas, 58 m., mirė Sausio 11, Ashley, Pa.

ORINTAS Juozas, 32 m., mirė Sausio 16, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

BABIUS Pranas, pusamžis, mirė Sausio 17, Chicagoje. (Tauragės ap. Ervilko par. Balandžių k.)

KAZLAUCUNAS Vincas, pusamžis, mirė Sausio 17, Chicagoj. (Panevėžio ap. Pina-vos k.)

SILKUNAS Zigmas, 54 m., mirė Sausio 19, Chicagoj. (Trakų ap. Žiezmarų p. Juknionių k.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

ALEKNIENĖ Barbora, pusamžė, mirė Sausio 19, Knox, Ind. (Telsių ap. Židikių par. Strielikių k.) Amerikoj išgyveno 38 metus.

IKAMAS Povilas, mirė Sausio 12, Brooklyn, N. Y.

ANDRIULIAUSKIENĖ Cecilija, 63 m., mirė Sausio mėn., Paterson, N. J.

BOCIENĖ Juozapa, mirė Gruodžio m., Philadelphia, Pa.

DANAUSKAS Liudvikas, 57 metų, mirė Gruod. 31, Omaha, Nebr.

DIDŽIUNAS Tamas, mirė Sausio 11, Kingston, Pa.

VALINAS Antanas, 42 metų, mirė Sausio 7, Waterbury, Conn.

ŠIMANSKIS Kazys, mirė Sausio 8, Edwardsville, Pa.

NAVIKIENĖ Viktorija (Pavilmytė), mirė Sausio 9, St. Mary's Villa, Pa. (Marijamp. ap. Udrijos p. Kelmanonių k.) Amerikoj išgyveno 33 m.

JASAITIS Liudvikas, mirė Gr. mėn., Spring Valley, Ill. JUOCIS (vardas nepažymėta), mirė Gruod. m., Spring Valley, Ill.

BUZINAUSKIENĖ Katrė, 66 m., mirė Lapk. 23, Youngstown, O.

MILECKIENĖ Anelė (Jurkaitė), pusamžė, mirė Sausio 15, Chicagoj. (Raseinių aps. Kaitinėnų par. Juodžių k.) Amerikoj išgyveno 42 m.

KIZELIS Vincas, 61 m., mirė Gruod. 24, DuBois, Pa.

KVADAS Enrikas, 68 m., mirė Sausio 24, Harrisburg, Ill. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. (Vilniaus rėd., Nemunaičių p. Dusonių k.) Amerikon atvažiavo į jaunąs. Paliko žmona, Agota, 2 dukterys, ištėkėjusios, ir dvi seserys, Antanina Borkas ir Elena Bartkus.

AMSTERDAM, N. Y.

URBIALIS Antanas, 72 metų, mirė Sausio 15, Amsterdam, N. Y. Paliko mane vieną dideliame nuliudime. Velionis palaidotas gražiai, turėjo daug gėlių, daug šventų mišių; palaidotas su šv. mišiom, kurios atsisbuvo Sv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje.

Velionis paėjo Lazų k., Surviliskio par. Lietuvoje turėjo du brolius ir keturias seseris, ir Amerikoj turėjo daug pusbrolių, bet vieną gerasirdę žmoną.

Velionis mėgo skaityti Dirvą ir ją prenumeravo per daug metų. Lai buna jam lengva amžinai ilstėtis.

Kostancija Urbalienė.

PAJIESKAU dėdė Bernardą Padriežą, Velunų k. Kalvų p. arta jo vaikus Antaną ir Oną, gyvena Pittston, Pa. Prašom atsišaukti patys arta kas apie juos žino pranešti.

Jurgis Padriežas 232 W. North St. Jackson, Mich.

PARSIDUODA A. LALIO ŽODYNAS, abi daly, Lietuviškai - Angliškai ir Angliškai - Lietuviškai; gražiais skuro apdais. (6)

J. SKINDER Box 305 Clinton, Ind.

Angliškai-Lietuviškas ŽODYNAS (English-Lithuanian DICTIONARY)

Ar žinote kad žodynas-Dictionary yra geriausias mokytosi, parašyti, vertėjas ir perkalbėtojas? Taigi, įsigyk jį. Mes siulome Jums Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra skaitomas vienu geriausių. Nedidelio formato (pocket-size) 6 x 4 colių, 400 puslapių; kietas auksinis apdaras. Norintieji įsigyti, prisiųskite Money order U. S. A. vertės \$3.00 ir tuojau gausite puikų žodyną. Užsakymus su money orderiu siųskite:

P. PANEMUNIS, P. O. Box 64, Boston 87, Mass. (Dept. D.) U.S.A.

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio OFISO TELEFONAS: M4in 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairuose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaisau paskolas pirmo morgeio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykat. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemenus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra 6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Minėdami Vasario 16-tą, Remkime Lietuvos Vadavimo Pastangas!

Julius Smetona.

Po Svetingu Naujosios Anglijos Dangum

(KELIONĖS ĮSPUDŽIAI)

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

BOSTONE

Maždaug už valandos jau buvau stotyje Bostone. Čia mane pasitiko mūsų senas veikėjas Jonas L. Kasmauskas ir mano prietelius Antanas Matkoška. Sėdome į p. Kasmausko tvirtą Pontiac Eight ir bematant buvome ties jo namais, Roslindale, Mass.

Pono Kasmausko namuose jau buvau buvęs anksčiau, kai 1944 metų rudenį buvau atvykęs Bostonian p. Minkaus radio dešimtmečio minėjimui. Bet tąsyk šiuose namuose nebuvau sustojęs labai neilgam, o dabar ruošiausi pabuti bent porą dienų. Pasisveikinau su malonia šeimininke ir nuėjau į man skirtą kambarį apsiprausti ir apsivalyti. Tos dienos vakarui p. Kasmauskas buvo sukvietęs pas save draugų ir prietelių būrį, bet iki tol dar buvo daugiau negu valanda laiko.

VAKARAS PAS

P. KASMAUSKUS

Dvi jaunos merginos sukinėjosi apie stalą. Tai p. Kasmausko marčios, kurių viena jau buvo našlė. Jos vyras, vyresnysis Kasmauskų sūnus, kuriu tėvas ketino perduoti savo biznį, mirė prieš porą metų.

Šeimininkėms betriusiant, pradėjo rinktis ir svečiai. Šeimininkas nedelsė jų pavaišinti mažais stikleliais. Nuo stalo kilo dešrų su kopūstais kvapas, o akį viliojo Lietuviškas kugelis. Kaip visa tai priminė Lietuvą!

Vakarienės metu buvo iškelta visokių klausimų, pradedant paprastais kasdieniais ir baigiant Willis-Kelly rezoliucijos bei vienybės klausimais. Adv. F. J. Bagočius, apie kurį iš seno buvau daug girdėjęs bet su kuriuo susipažinau tik dabar, labai stebėjosi kad atsiranda tokių kurie abejoja Willis-Kelly rezoliucijos naudingumu.

„Aš visa širdimi už ją“ — karštai pareiškė p. Bagočius.

Tokia buvo ir visų kitų ten esančių nuomonė. A. Kneižys palietė vienybės klausimą ir įrodinėjo kad tautininkai turi įstoti į Tarybą.

Aš nurodžiau kad nemažiau logiškas yra ir Vyriausio Amerikos Lietuvių Komiteto sudarymas. Kam tikrai rupi vienybė tam ne tiek svarbi jos forma kiek jos faktas. Jeigu Amerikos Lietuvių Tarybos šulai spirte spirsiu kad Amerikos Lietuvių Misija, Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir kitos organizacijos įstotų į Amerikos Lietuvių Tarybą ir apie jokią kitą vienybės formą nenori nei klausyti tai tas aiškiai parodo kad, greta vienybės, jie siekia ir kitų tikslų, butent, Amerikos Lietuvių Misijos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos svorio sumažinimo.

Atsižvelgiant į pastarų organizacijų nuveiktus darbus — „Timeless Lithuania“ išleidimą ir Willis-Kelly rezoliucijos parengimą — nesąlyginės subordinacijos Amerikos Lietuvių Tarybai reikalavimas tikrai yra faktinės padėties neatitinkamas dalykas. Jei ALM-LVS

butų įstojus į Amerikos Lietuvių Tarybą ir pasidavus jos trijulės diktaturai, klausimas ar jų veikėjai būtų atlikę tuos darbus kuriuos atliko stovėdami už ALT ribų. ALT savyje turi labai daug biurokratijos ir maža iniciatyvos. Imkime pavyzdžiui kad ir dabartinę aktualiją — Willis-Kelly rezoliuciją. Jos pravedimas neabejotinai sudaro patį didžiausią Amerikos Lietuvių užsimojimą. Nežiūrint į tai, Amerikos Lietuvių Taryba tos rezoliucijos atžvilgiu lieka inertiška, ir visas svoris krinta vien ant ALM-LVS pečių. Šitokie faktai daug pasako...

Nuo sunkaus vienybės klausimo pamažu perėjome į lengvesnes temas. Laikas bėgo, ir mes nepastebėjome kai atėjo vidurnaktis ir po vidurnakčio. Jau buvo labai vėlyvas laikas kai mes vieni su kitais atsiveikiname ir nuėjome pailsėti.

BOSTON INSTRUMENT MFG. CO., Inc.

Sekantį rytą mano šeimininkas nusivėžė mane į savo dirbtuvę — Boston Instrument Mfg. Co. Inc. Labai įdomi įmonė — vienintelė tos rūšies visoje Amerikoje ir gal net pasaulyje. Ji gamina prietaisus vaistams po oda leisti — trėkštuvus, pradedant mažyčiais ir baigiant labai dideliais. Tų trėkštuvų ypatumas — kad jų sienelės pagamintos iš stiklo. Tos stiklo sienelės ir yra p. Kasmausko specialybė. Daug yra Amerikoje įmonių kurios gamina trėkštuvus, bet tie trėkštuvai yra ištais metaliniai ir tuo jie iš esmės skiriasi nuo p. Kasmausko gaminių. Pasirodo kad prieš šį karą tokius pusiau stiklinius trėkštuvus tegamino Vokietija. Sugriovus jos pramonę, sustojo ir trėkštuvų gamyba. Tuo budu p. Kasmauskas liko jų gamintoju. Jis juos yra užpatentavęs, ir dabartiniu metu Amerikoje niekas jam negali sudaryti konkurencijos.

P. Kasmauskas yra užverstas užsakymais iš įvairių kraštų — pradedant Norvegija ir Belgija, baigiant Indija, Turkija ir Aigiptu. Galimas dalykas kad, norėdama tuos užsakymus patenkinti p. Kasmausko įmonė turės dirbti dvi ar net tris pamainas paroje. Iki šiol tedirbo vieną pamainą (8 valandas), šešias dienas savaitėje. Bet net ir varydama 24 valandas paroje, dabartiniame savo didyje p. Kasmausko įmonėje vargu ar įstengs apsidirbti. Greičiausia teks pirkintis ar statytis kokį didelį pastatą, kuriame būtų daugiau vietos augančiai įmonei. Dabar p. Kasmauskas yra prisi-glaudęs didžiuliam name kartu su įvairiomis kitomis įmonėmis.

Įmonės superintendentu yra p. Kasmausko svainis, žinomas mūsų veikėjas Stasys Mockus. Užsidėjęs darbinę prijuostę, p. Mockus slankioja tarp darbininkų, laiks nuo laiko pats prie mašinos pripuldamas ir stiklines trėkštuvos sienelės padailindamas. Šiaip gi jis prižiūri bendrą dirbtuvės tvarką ir jos komercinę pusę. Kai p.

Amerikos Lietuvių Visuomenei Priminimas

Lietuvos Nežinomo Kareivio Kapas, iš 1918 metų kovų, ir tų kovų atminties paminklas, sukratas iš akmenų surinktu iš visų Lietuvos Nepriklausomybės kovų laukų. Kryžiai taip pat iš visų Lietuvos dalių, sustatyti Kaune, Karo Muzejaus sodyboje, sudarę Tautos šventovę. Tie visi paminklai dabar, sakoma, yra bolševikų išgrauti....

AMERIKOS Lietuviai, 1918 metais išgirdę apie Vasario 16-tą dieną Vilniuje paskelbtą Lietuvos Nepriklausomybę, pasijuto išdidžiai ir jautėsi dalis garbingos tautos kuri atsistojo savistoviai gyventi visų kitų laisvų tautų tarpe.

Bet 1918 metų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas neapsiėjo be kraujo, be pasiaukojimo iš visos mūsų tautos, ir be pastangų ir darbo iš mūsų Amerikos Lietuvių pusės. Tų pastangų vaisius buvo džiuginanti žinia kad Lietuviai Tauta atskratė svetimo pavergėjo jungo.

Nuo 1918 iki 1940 metų, Vasario 16-ta buvo mūsų Amerikiečių Lietuvių pasididžiavimo šventė. Minėdavome ją linksmiai ir iškilmingai, skelbdavome ją Amerikiečių spaudoje, į jos apvaikščiojimus kviesdavome žymius Amerikiečius, kurie savo gražioose linkėjimuose Lietuviams palygindavo Lietuvą prie didelės, galingos Respublikos kurioje mes gyvename.

Ir tikrai, Lietuvos vėliava plevėsavo greta Amerikos žvaigždėtos vėliavos ir greta visų kitų didžių valstybių vėliavų.

Bet žiauri užgrobio ranka užgniauzė Lietuvos laisvę, ir pačios Lietuvos žmonėms užkirto kelius, bent tuo tarpu, kovoti už savo teisių atgavimą.

MUMS Amerikiečiams vėl krito sunki Lietuvių Tautos laisvės gynimo ir gelbėjimo našta, bet mes iki šiol ją nešėme taip lygiai kaip nešėme anais laikais, tarp 1914 ir 1918 metų, iki sulaukėme savo vilčių išsipildant.

Mums tame darbe gelbsti net Amerikos Kongreso atstovai, todėl tik patys parodykime didesnio noro Lietuvos klausimą ginti, ir teisybę paims viršų.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Misija prašo Jūsų paramos — tiesiog pinigines aukos, ir tikisi kad neatsisakysit prisidėti.

Lietuvos žmonės, laisvę pažinę per 22 Nepriklausomo gyvenimo metus jungo vilkti nenori. Mes, kaip Lietuvių tautos laisvoji dalis, pagelbėkime jiems savo darbu ir pinigais.

Ypač turim dėti visas pastangas rupintis Lietuvos byla dabar, prieš GEGUŽES 1 d., kada nustatyta įvykti Europos taikos konferencija.

Su šiuomi laišku jums prisiunčiamas aukų kuponas ir vokus su LVS Centro adresu. Su tuo kuponu siųskit savo auką LIETUVOS VADAVIMUI arba už knygas. Auką siųskit dabar, neatidėliolami kitai dienai. Kas greitai duoda — dvigubai duoda.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

P. J. Žiuris, Pirmininkas

K. S. Karpus, Sekretorius.

Kasmauskas kur išvažiuoja — o paskutiniu metu jis išvažiuoja dažnokai (biznio ir Lietuviškais reikalais) — p. Mockus asmenyje jis turi gerą pavadoją. P. Mockus sykiu yra ir įmonės dalininkas.

Visi p. Kasmausko darbininkai yra Lietuviai. Jų dabartiniu metu yra apie 40 ir jų algoms p. Kasmauskas išmoka virš \$100,000 į metus. P. Kasmausko įmonėje dirba ir anglas jo sūnus. Trečiasis su-

nus dar tebėra kariuomenėje, bet kai savo tarnybą pabaigė, tai ir jis gal persikels pas tėvą į dirbtuvę.

Sėdėdamas p. Kasmausko kabinete kedėje galvojau. Amerika turi daug įstabių inžinierių ir visokių išradėjų. Technikos srityje ji yra pasiekusi nuostabių aukštumų. Bet vis dėlto su visais savo inžinieriais ir su visais išradėjais ji nesugebėjo sugalvoti stiklinių trėkštuvų sienelių. Kad tas išra-

das būtų pritaikytas Amerikos pramonėje, prireikė ateivio Lietuvio... Kas po to gali pasakyti kad Lietuvio talentas nepralenkia ar bent nėra lygus bent kuriam kitam talentui ar kad Lietuvio savo gamumais nėra lygus ar net aukštesnis už kitus?

PAS KITUS BOSTONO VEIKĖJUS

Apie vidurdienį p. Kasmauskas nusivėžė mane užkasti

Lietuvos Laisvės Statula
Nepriklausomybės laikais
Kaune

rėmė vizitą mūsų garbės konsului Adv. Šalnai, o po to traukėme atgal į p. Kasmausko įmonę. Čia mūsų jau laukė būrelis bendraminčių, kurie jau senai Bostone norėjo įsteigti Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyrių. Tai šį kartą ir buvo padaryta.

Vakare aplankėme p. Mockus, pas kuriuos gyvena jo uošvė, p. Kasmausko motina, 89 metų senutė. Nors ji jau didelio amžiaus sulaukus, ji dar tebėra stipri — neseniai nugalėjo sunkų plaučių uždegimą. P. Kasmausko tėvas jau nebesusėjo atvykti į Ameriką, nors sunus jį ir labai kvietė. Jis mirė Lietuvoje, kai galų gale jau buvo nusprendęs važiuoti pas sunų į Ameriką.

IS BOSTONO Į NEWARKĄ IR NAMO

Sekandį dieną palikau Bostoną ir išvažiuoju į Newark, N. J. Pakeliui dar sustojau pas mielus Worcesteriškis, su kuriais LVS skyriaus pirminko p. Raukčio namuose praleidau dar vieną labai malonų vakarą.

Sausio 18 d. Newarkė įvyko didelis veikėjų pasitarimas, kurio metu buvo priimta vienybės veiklos rezoliucija, o Sausio 19, buvo surengtos prakalbos Kearny. Po prakalbų įvyko priėmimas pas žinomus Newarko veikėjus p. Dilius, kurie svečius tikrai Lietuvišku nuoširdumu pavaišino.

Sausio 20, padėkojęs savo mieliems šeimininkams p. Trečiokams, išvažiuoju namo.

Pakeliui į Clevelandą dar sustojau Rochesterėje pas neuilstamą Lietuvių darbotoją Kun. Bakšį. Maloniai jo priimtas ir pavaišintas, sekandį dieną išvykau namo, į Clevelandą, kurio jau nebuvau matęs daugiau kaip savaitę.

Kai išlipau East Clevelando stotyje, mane pasveikino tikras žiemos vakaras. Žemė buvo apsiklojus storu sniegu uždangalu, kurs mindomas girgždėjo. Sėdau į taksi ir nuvažiuoju į Euclid miestelį, kurio apipustytų gatvių ir tuščių, dar neapstatytų laukų buvau gerokai pasiilgęs. Kiek metų dar turėsiu laukti kol galėsiu grįžti į Lietuvą? Iš tamsaus nakties dangaus pamažu ir neskubėdamas krito sniegas ir glaudėsi į baltąjį žemės uždangalą. Joms nerupėjo mano klausimas ir jų nekamavo tėvynės ilgesys.... (Galas)

LVS VAJUS REZOLIUCIJŲ REIKALAI

Iš Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro išsiuntinėta tuktanciai Kongreso rezoliucijų ir laišku pavyzdžių Amerikos Lietuviams, tikslu pastumėti Willis-Kelly rezoliucijos pravedimą Kongrese Washingtone, kada tam ateis laikas.

Kartu su laiškais ir rezoliucijomis, pasiūsta visuomenei ir kolonijų veikėjams Pulk. Jono Petručio "Lithuania Under the Sickle and Hammer" ir "Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai.

Laiškuose prašoma paremti Misijos darbas rezoliucijos pravedime, nes tai yra vienatinis geriausias budas šiuo metu kovoti už Lietuvos nepriklausomybės gynimą.

Kolonijose kur veikia LVS skyriai, visuomenėje privalo būti pavyrta akcija paskatinti rašyti laiškus į Kongreso atstovus, ir aukoti Lietuvos vadavimo darbams toliau vadyti.

DIRVA LABAI LAUKIAMA PABĖGĖLIŲ TARPE

Poni E. Jasaitienė, iš Vokietijos, rašo LVS centrui:

Brangieji Lietuviai. Priimkit nuosirdžiausius mūsų sveikinimus Naujiems Metams — lai 1946 metai jums visiems vien laimę neša.

Labai jums dėkui už siunčiamą man Dirvą. Turbut nei vienas pasaulyje laikraštis nebūvo taip laukiamas ir taip stropiai skaitomas kaip Dirva. Kuomet man ją gražina mūsų stovyklos gyventojai tai iš jos lieka tik šmolčiai ir aš ne visuomet gaunu ją perskaityti.

Šventės mūsų stovykloje praėjo ramiai. Nuotaikos geros nėra. Per šventes buvom visi, ačiū UNRRA, sotys ir aprengeti. Žiema čia šymet labai lengva, beveik visą laiką lyja ir lyja, oras labai drėgnas ir nesveikas, vaikai nuolatos kosi ir serga.

Mes visi nuolatos galvojame kas bus toliau ir kur mes pasidėsime, nes gavom tikrų žinių kad tie Lietuviai kurie iš Vokietijos buvo vežami, nei vienas nepateko Lietuvon. Dalis jų nuvažiuo tiesiog į Rusijos gilumą, o kiti netoli rubžiaus sėdi Rusų lageriuose labai sunkiose sąlygose.

Pas mus vieni kalba kad rusai įsileis į Kanadą, kiti, kad į Braziliją, ir Argentiną, bet nieko tikro niekas nežino. Visi laukiame pavasario, gal jįs ka nors naujo atneš.

Kas tuomet bus kaip UNRRA atsiskais mus globoti? Mes neturim nei butų, nei pinigų, nors daugumas turim sveikas rankas ir norą dirbti, bet čia Vokietijoje užtenka ir savo darbininkų, o tuo tarpu Lietuvoje 30 nuos. žemės stovi nedirbta ir j ten priverža daug Rusų, kurie gyvena prisiėmę Lietuviskias pavardes. Ar jūs žinote tą viską?

Mes turime čia savo bažnyčią ir labai gražų chorą, kuris per Bernclij mišias giedoja visas gražias Kalėdų giesmes. Užmerkus akis atrodo kad esame savo tėvynėje ir girdime Kalėdų giesmes, tokias lauktas ir graudžias.

Noriu surasti savo gimines. Jie prieš karą gyveno Chicagoje ir jų pavardė Jakucioniai. Tai mano dėdė ir pusbroliai.

PRANCUZIJA JIEŠKO PASKOLOS AMERIKOJE

Prancūzija, kuri dar tebėra skolinga Amerikai \$1,606,000,000 iš I Pasaulinio Karo ir gavo už apie \$1,897,000,000 lėšų, reikmenų šio karo metu, parinko lūpusį premjerą Leon Blum skubėti Amerikon išsireti čia dar \$2,500,000,000 paskolos.

Amerikos spauda siūlo sumanyti kad Prancūzija, vietoje tikėtis gauti tokią paskolą, daugiau laimėtų jeigu atvykęs jos atstovas pasiūlytų Amerikai mainais savo subankrutėjusios imperijos kolonijas žaliavas, kurias Amerikos industrijos galėtų sunaudoti. Paskolos, spauda sako, Prancūzija vistiek negalės atmokėti.

Dėlto Washingtono taip ilgai neuztvirtinama Britų paskola, nes netikima ją atgauti.

"LAISVĖS VARPAS" LIUBECKE

Liubecke išcina Lietuvų laikraštį "Laisvės Varpas", kurio atsakingu redaktorium pasirašinėja poetas Faustas Kirša. Leidžia Liubecko Lietuvų Komitetas. Laikraščio adresas: Liubeck, Untertrave III-112. Kadangi spaustuovės neturi Lietuviskų raidžių, tai laikraštis spausdinamas be taškų, nosinių ir kitų ženklų. Pat laikraštis daro labai gerą įspūdį.

Lietuva Tironų Pančiuose

LIETUVOS
PAVERGIMAS

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

I. LIETUVA KARO IŠVAKARESE

1. Lietuvos politikos pagrindinės gairės

LIETUVOS Nepriklausomybės atstatymas po Didžiojo Karo I priklausė labai daug nuo tų idejų kurios vyravo karui besibaigiant ir jam pasibaigus, ir nuo tos padėties kurioje atsirado Pabaltijo erdvė, kartu ir Lietuva, Vokietijų ir Rusų imperijoms žlugus. Šiaurės Amerikos Jungtinių Valstybių Prezidento Wilsono paskelbta tautų apsisprendimo teisė pažadino visų pavergtų Europos tautų sentimentus laisvam gyvenimui ir sudarė joms tvirtą moralinį ir politinį pagrindą reikalauti nepriklausomybės pripažinimo. Šia teise Lietuva taip pat plačiai pasiremė, skelbdama savo nepriklausomybės aktą 1918 metais Vasario 16 dieną Vilniuje ir vėliau siekdama kitų valstybių pripažinimo de jure ir de facto.

Bet, kaip iš viso tautų nepriklausomybę lemia ne tiek juridiniai bei politiniai pagrindai, o jų geopolitinė padėtis, taip ir Nepriklausomos Lietuvos atstatymą daugiau nulėmė ta buklė kurioje Lietuvų Tautos gyvenamoji erdvė atsidurė po karo. Caristinė Rusų imperija subūrė, ir visos jos jungė buvusios tautos atsipalaidavusio grandinių, rūsusių jas su Rusijos valstybe. Gi Vokietijos susmukimas išgelbėjo tas nuo Rusijos atsiskyrusias tautos nuo naujos Germaniškos vergystės. Taigi, politiškai žiūrint, tuo laiku Pabaltijo erdvė buvo lyg "No man's land": nei Rusija nei Vokietija negalėjo anuo metu įgyvendinti Pabaltijo erdvėje savo interesų ir negalėjo primesti savo valios.

Šių dviejų valstybių rungtyniavimas Pabaltijyje buvo 1918-1919 metais įvykių sustabdytas ir kuriame laikui visai išjungtas. Jų imperialistiniai siekimai Pabaltijo ruože prarado laikinai aktualumo: mat, Rusija buvo užimta naujos revoliucinės tvarkos įgyvendinimu pas save, o Vokietija, pralaimėjus karą, turėjo susikonsoliduoti ekonominiams ir politiniams atsinaujinimui. Visos šios aplinkybės buvo naudingos Lietuvos valstybės atsikurimui ir savarankiskam susitvarkymui. Jos ir sudarė realų pagrindą Lietuvos Nepriklausomybės aktui ir Lietuvos dvidešimtmečio laisvam gyvenimui.

Lietuvos politikos vadovai, gerai suprasdami tas geopolitines sąlygas kuriose Lietuva atsistatė ir laisva gyveno, visą laiką stebėjo atidžiai veiksmus kurie neišvengiamai turėjo įtakos Lietuvos Nepriklausomybės išlaikymui. Dažnai buvo kalbama kad Lietuvų Tauta gyvena ant labai pavojingų dviejų kultūrų kryžkelio ir kad jai reikia įtemptai budėti prieš pavojus iš Vakarų ir iš Rytų. Ir kalbant apie Nepriklausomybės stiprinimą, Lietuvos vadovaujantieji asmenys visada nurodydavo j tas geopolitines aplinkybes kurios leido Lietuvai atsistatyti ir kurių pasikeitimas butinai turėjo daryti įtakos Lietuvos valstybės saugumui. Todel Lietuvos užsienio politika visą laiką balansavo tarp Rusijos ir Vokietijos, skrupulingai dabodama kad nenukryptų į vieną kurią nors pusę, tuo pačiu išsaugodama antrosios pusės nepasitenkinimą.

Ir negalėjo jai prikišti nei Rusija nei Vokietija kad Lietuva neišlaikė lygsvorio tarp jų interesų, tų interesų kuriuos jos sakėsi turinčios Lietuvoje. Lietuvai buvo visiškai aišku kad vieno katro kaimyno persvara Lietuvoje neišvengiamai sukomplicuotų jos santykius su kitu partneriu ir tuo būdu gali net išskirti jos nepriklausomybės klausimas. Tat nesunku suprasti kad Lietuvos užsienio politikoje vyravo pagrindinis dėsnis: **viską daryti kad būtų kuogeriausi santikiai su Vokietija ir su Rusija.**

Kaip žinia, po Didžiojo Karo I Europoje prasidėjo Tautų Sąjungos laikmetis. Visi buvo linkę tikėti kad tarptautinis teisingumas įsiviešpataus galutinai pasaulyje ir kad visiems reikia juo pasitikėti, juo remtis, jį ginti, gerbti ir mylėti. Mažos tautos, neturėdamos pakankamai jėgos savo teisėms apsaugoti, ypatingai prisirišo prie tarptautinio teisingumo minties. Lietuva

irgi buvo viena iš tų mažų tautų kuri nuosirdžiai ir su tikėjimu gerbė Tautų Sąjungą ir visas tarptautines institucijas, visas savo gyvybingiausias bylas atidavė j jų rankas ir ramia sąžine klausydavo teisės ir teisingumo balso. Ir po to kai Lietuvai teko nusivilti Tautų Sąjunga ir jos skelbtu teisingumu, ir tada Lietuva vistiek nenustojo tikėjus j kitų gerą valią, vistiek neprarado pagarbos tarptautinei teisei ir pasiliko ištikima Wilsono idejoms.

Tautų Sąjunga ir taikingo tarptautinio bendradarbiavimo obalsis buvo antra vyraujanti gairė Lietuvos užsienio politikoje. **Toji gairė vedė j sąžiningą jos pasirašytų sutarčių gerbimą, j kolektyvinį saugumą, j atvirą ir nuosirdų bendradarbiavimą su kitomis tautomis ir j plačią tarptautinę toleranciją.**

Lietuvių Tauta savo prigimtimi yra realistinė. Ji neserga didybės ligomis ir niekada neleido daug laiko svajonėms apie didelius viešpatavimus, nors jos plati praetis ir duotų jai nemažą teisių pasvajoti apie... galybę. Lietuvis nemoka ir negali vaidinti "didelio" žmogaus; jis nėra nusizėmęs, bet kuklus; jis nėra išdidus, bet reikalauja tinkamos pagarbos; jis nėra jausingas, bet orus. Tat ir Lietuvos valstybė savo užsienio politikoje rupestingai vengė pasinėsti kokių nežinomų galimybių keliais, priešinosi visiems tokiems planams kurie išanksto nebuvo aiški, nesidavė gundoma jokių fatamorganų ir atsidėjęs sekė realybės dėsnį.

Šis dėsnis buvo trečioji Lietuvos užsienio politikos pagrindinė gairė. Ją sekdamas Lietuva nuėjo bendradarbiauti tampa su mažosiomis Pabaltijo tautomis, sudarydama su Estais ir Latviais Pabaltijo sąjungą; pagal šią gairę j vengė bent kuo kištis j didelių valstybių politika ir jų interesus, uoliai saugodama neutralumą bei rodydama nesinteresavimą. "Mažas tarp mažųjų", toks buvo Lietuvos užsienio politikos šūkis, padėjęs Lietuvų Tautai apsisaugoti nuo daug jos garbės ir jos interesus galėjusių pažeisti dalykų.

2. Karas ir "Vilniaus problema"

Visiems žinoma kad Lietuvos užsienio politikoje buvo atskiras skyrius, kurį mes galėtume pavadinti "Vilniaus problema". Matyti, piktas likimas taip jau norėjo kad dvi tiek daug istorinio bendrumo turėjusios tautos — Lietuviai ir Lenkai — savo naujo nepriklausomo gyvenimo angoje atsiskyrė viena nuo antros neperlipama siena.

Kai kas norėtų pakaltinti abiejų šių tautų politikos vadovus kad jie nesuprato jog tų dviejų tautų nepriklausomybės yra labai tampa viena su antra susietos ir jos abi yra istorijos paskirtos bendrai likiminei kovai Vakaruose prieš Germanus, Rytuose — prieš Slavus...

Ne čia vieta ir ne dabar laikas kalbėti katra iš tų dviejų tautų nesą didesnė atsakomybė už liudnus jų vieningos praeties faktus. Malonu betgi čia pabrėžti kad veržlios — galima sakyti dinamiskos — Germanų bangos sustabdymas 15-to šimtmečio pradžioje buvo bendrų ir solidarių Lenkijos ir Lietuvos pastangų nuopelnas. Vytauto Didžiojo vadovaujamoje Žalgirio kovoje sujungtos Lietuvų ir Lenkų jėgos, sunaikinusios kryžiuočių galybę, parodė kelią tų tautų stiprybei reikšti ir mirtinoms pavojams išvengti. Deja, nežinoma "juodoji ranka" greitai išbraukė iš Lietuvų ir Lenkų sąmonės giliają Žalgirio mušio prasmę, sunaikino giminystės jausmus ir imetė pikto daigą, išaugusį laiko bėgvyje j didelį savitarpinės neapykantos medį.

Abi tos tautos — ir Lenkai ir Lietuviai — atkurė savo nepriklausomybę po Didžiojo Karo I vienodos aplinkybėse. Abi jos turi kuone visiškai vienodas geopolitines sąlygas, vienodus priešus ir tuos pačius draugus. Ir jei ne tas negeistinas "Vilniaus klausimas", šios abi tautos ir valstybės gal būtų laimingai žygiavusios kartu vienodos politikos keliais, gal būtų drauge kovojusios prieš bendrus priešus iš Rytų ir Vakarų ir — kas žino — ar jos nebūtų ranka rankon nešiusios vienodai sunkią pažeminimų, kentėjimų, nusivylimų ir apgavysčių našta.

Bet "Vilniaus problema" nuo 1920 metų įvedė abi šias tautas j skirtingus jų politikos kelius, padarydama iš jų atkakliausius priešus, kurie veikė ir galvojo ne protu, o širdimi. Ir nėra ko stebėtis kad viena antrai nelinkėjo gero, nepripažino savitarpinės pagalbos ir nederino jėgų apsiginti nuo bendro užpuoliko. 1938 metais Kovo 19 d. prievartos būdu atidarius Lietuvos-Lenkijos sieną, savitarpinė neapykanta perėjo j tylesnes formas, bet niekuo nesumažėjo.

Besitartinantis Lenkijos-Vokietijos karas atsiliepė tolimu aidu j "Vilniaus problemą". Lietuvai neradus priimtino "Vilniaus problemos" sprendimo tarptautinės teisės ir teisingumo pagrindu, savaime aišku kad Lietuvų tautos nusivylimą gera tarptautinės bendruomenės valia pakeitė įsitikinimas kad pasaulyje yra daugiau gerbiama jiega negu teisė. Taigi, pradėta galvoti kad "Vilniaus klausimas" gali būti išspręstas tik jiegos būdu. Iš kur ta jiega gali ateiti? Atsakymas buvo vienas: iš Vakarų. Ir nėra jokia paslaptis kad tuo metu kai Lenkijos-Vokietijos pasienyje jau kvepėjo parakas... Lietuvoje vėl prisikėlė žinomas Prof. A. Voldemaro sakinyas: "Raktas j Vilnių guli Berlyne". Tuolaikinei Lietuvos vadovybei iškilo sunkus uždavinys: keliauti Berlynan "rako" jieškoti ar ramiai laukti įvykių lemties?

Per dvidešimt metų Lietuva sakėsi be Vilniaus nenurimsianti; 20 metų ji jieškoio visokių būdų tam Gordijaus mazgui atristi. Ir štai dabar siūlosi, atrodo, tokia nekalta priemonė teisei ir teisingumui atstatyti! Eik ir atsiimk Vilnių, kai Vokietija pradės žygiuoti Varšuvos kryptimi! Netruko iš Berlyno balsų ir raginimų ilgai Lietuvai nelaukti. Žadėta visokiariopos paramos iš Vokietijų jei tik Lietuvos vyriausybė pasiryš smeigti savąjį

durklą Lenkijos nugaron, paskelbdama jai karą ir keliaudama Vilniaus kraštan.

Šito Lietuvos žygio Vokietija troško ir laukė ne tam kad tuo galėtų palengvėti jos karinis uždavinys, o tam kad būtų galima dar padidinti įspūdį jog Lenkija yra grobikė, jog ji yra "mozaikinė valstybė", jog ji visus skriaudžia ir todėl visi nuskriaustieji dabar Vokietijai pritaria ir kartu su ja eina Lenkijos bausti... Ir koks buvo didelis Vokietijų nustebimas kai Lietuvos vyriausybė, prasidėjus karo veiksams tarp Lenkijos ir Vokietijos, 1939 metų Rugsėjo 4 d., paskelbė kad Lietuva tame konflikte laikysis griežto neutralumo. Tai buvo ne jausmo, o išminties ir sąžinės sprendimas, apsaugojęs Lietuvos garbę, jos patvariai ugdytą taikos meilę ir nepažeidęs tų dėsnių kuriais Lietuva vedė savo užsienio politiką.

Geros valios žmogus negalės palaikyti nesusiiprati mu jei mes čia Lietuvos neutralumą priskirsime tuolaikinio Lietuvos Respublikos Prezidento velionies Antano Smetonos politinei išminčiai, jo tauriam charakteriui, jo atvirumui, JO tiesios meilei ir taikos idealui. Ir tą jo sprendimą nulėmė ne vėlesnės galimos prasidėjusio Europos konflikto perspektyvos, o tvirtas nusistatymas kad nesinaudok kito — nors ir tavo priešo — nelaime. Ir Lietuva nesinaudojo Lenkijos nelaimėmis ir nepuolė jos iš užnugario. Nepuolė net ir tada kai Sovietų Sąjunga įsiveržė j Lenkijos teritoriją ir negražiausiu būdu pelnijos iš nelaimingos Lenkų tautos. Jokios rizikos tada nereikėjo Lietuvai: galėjo eiti ir lengvai pasiimti Vilnių. Tačiau pasmerkus smurtą, kaip bjaurią politikos priemonę, Lietuva negalėjo prisidėti prie užpuolikių, nežiurint kokios bebūtų iš to pasekmės.

Bet tegul nebus manoma kad Lietuvos laikymasis Lenkijos-Vokietijos ir Lenkijos-Sovietų Rusijos konflikte reišė mažą arba jokią susirupinimo Vilniaus klausimu ir jo likimu. Ne. Lietuvos vyriausybė neramiai širdimi žiūrėjo kaip Vokietija ir Sovietų Sąjunga naikina Lenkijos kuną, didžiais žingsniais artėdamas prie Vilniaus ir... prie Lietuvos. Ar neprasidės tik naujas Lenkijos ir... Lietuvos padalinimas?

Vokietijos ir Sovietų Rusijos politiniai žaidimai Lenkijos-Lietuvos erdvėje jau rodė simptomų kad čia prasidėjo dviejų imperijų rungtyniavimas, sukeliąs mirtinų pavojų visiems "pasipainiojusiems po kojų". Taigi, bendroji padėtis reikalavo didžiausio atsargumo. Pats klausimo kėlimas galėjo išaukti piktąjį vilką iš miško. Todel Lietuvos vyriausybė užsibarikadavo už neutralumo sienų ir laukė nerami pirmojo rundo galo, kol paaiškės j keno rankas pateks "Vilniaus problema". Aiškumo belaukiant, Lietuvai nieko, kito nebello kaip tik reikšti viltį kad Lietuvos teisė j Vilnių ir jo kraštą ras pilno supratimo pas tuos kurie jausis jo šeimininkai. Naujos politinės padėties akivaizdoje Lietuvai buvo aktualus ne Vilniaus klausimas, o jos Nepriklausomybės reikalas.

(Bus daugiau)

•ŠIOJE šalyje 47 milijonai žmonių gyvena dvieju dedesimtdalių vieno nuosimčio plote visos U. S. žemės, o likusieji 75 milijonai gyvena ant viso kito žemės ploto priklausiančio šiai šaliai.

MES

Mes pasirinkom skurdų ištremimą, nes mūsų žemę jungas toks žvarbus: ten sąžinė ir laisvė mūsų ima, ten melą kelia, tartum apreiškima, ten dievint liepia atneštus stabus.

Mes neapleidome tavęs, Tėvyne. Mes tebežengiam Tavo laukais; Mes kaupiam stiprybę j krutinę, kad valandai išmušus dyklinkei, lig pergalės kovoti su smakais.

Mes tavo sunų, gimę Tave ginti; mirt del Tavęs — gyvenimo prasmė. Milžinkapiai, legendom apipinti, kaip laisvės švyturiai, svaigina mintį Tėvynės meilės amžina versme.

Kastytis.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centras

"LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE" leidžiama knygoje, bus apie 350 pusl. didumo knyga. Knygos prenumeratos priimama dabar — \$3.00, dvi knygos už \$5.00. Kas aukos stambesnes sumas knygos išleidimui arba išsirašys ją išanksto, to vardas ir auksa bus įtalpinta knygoje. Užsakymus siųskit tuojau:

Gerbiameji: Siunčiu savo auką parėmimui jūsų darbų.

\$..... LIETUVOS VADAVIMO DARBAMS

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

\$..... Lietuvai Vaduoti Sąj. nario mokestį (\$2 metams)

\$..... Išviso

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

Be Rankų ir be Kojų, Vairuoja Automobilį

Šis karys, netekęs rankų ir kojų karo lauke, James Wilson, Starke, Fla., parodoma valdo automobilį ir važinėja juo, nežiurint j trukumų. Automobilio operavimo prietaisai pritaikyti jam.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

RAUDONOJO ŽVĖRIS VEIDUI RYŠKĖJANT

Tėvas ir mokytojas praveria savo burną

LAIKUI bėgant ir naiviams žmonėms pradės aiškėti tikrieji Sovietų Sąjungos planai, kurie, kaip buvo taip ir yra, pasaulio užkariavimas ir komunistinio teroro įvedimas.

Prieš kokią savaitę vienas Stalino patikėtinių, Lozorius Kaganovičius, viešai iš Maskvos pareiškė kad Sovietų Sąjunga yra apsupta nedraugingų kapitalistinių šalių ir todėl nuolat turi budėti. Pirmoje eilėje, pasak Kaganovičiaus, Rusija turinti turėti stiprią kariuomenę, nes tik tada ją kitos valstybės gerbsiančios.

Kiek palukęs, savo patikėtinio žodžius pakartojo ir pats Stalinas. Tik jis kalbėjo dar aiškiau negu jo pirmtakunas.

Stalinas nurodė kad kapitalizmas neišvengiamai savyje brandina karo sėklą ir kad kapitalistinė sistema neišvengiamai veda į karus. Komunistinė sistema esanti geresnė už kapitalistinę, o kad ji yra tvirta, parodė šis paskutinis karas. Tolesnių išvadų Stalinas nepadarė, bet jos yra aiškios savaime: kadangi komunistinė sistema yra geresnė už kapitalistinę tai pastaroji turi būti panaikinta ir visur įvesta komunistinė sistema. Kokiomis priemonėmis bolševikai savo sistemą įveda visiems jau gerai žinoma.

Pats Stalinas, panašiai kaip Hitleris savo "Mein Kampf", parodė kur jis taiko — į viso pasaulio sukomunistinimą ir užvaldymą. Tik tuo tarpu kai Hitleris apie pasaulio užkariavimą kalbėjo visi atvirai, Stalinas dar tebekalba netiesioginiu būdu, šian bei ten dangstydamas savo tikrąjį tikslą. Bet ir tai, kuo tolyn tuo jo kalba darosi aiškesnė.

"Tik tada kai Sovietų Sąjunga pasieks naujame penkmečio plane numatytas normas, ji bus pajėgi bent kokiam netikėtumui sutikti", — pareiškė Stalinas.

Kalbėdamas apie įvairius išradimus, jis nurodė kad Sovietų Sąjungos mokslininkai tikrai pralenks visų kitų tautų mokslininkus. Iš tų paskutinių žodžių štai kas aiškėja: kai Sovietų Sąjunga bus iki dantų apsiginklavusi, o vakarų sąjungininkai nusiginklavę, tai tuomet sovietai bus pasirėmę juos išvartyti iš Europos. Toks ir bus bolševikų pasirėmimas "kiekvienam netikėtumui".

Užsienio komunistams padrasinti skirti žodžiai

Tie Stalino žodžiai, pasakyti Sovietų Sąjungos rinkiminio cirkulo išvakarėse, yra skirti užsieniui. Jais pirmoje eilėje norima padrasinti vakarų Europos komunistus kad jie sustiprintų savo veiklą ir visomis priemonėmis siektų pagrobtį valdžią. Prancūzijoje jie to sieks rinkimų keliu, o kitose šalyse, sakysim, Ispanijoje — revoliucijos ir teroro keliu.

Iki šiol vakarų sąjungininkų politika tiems sovietų užsimojimams tik talkininkavo: tiek garantuodama sovietų teroristams lygias teises su demokratiniiais elementais, tiek moraliai spausdama tas valstybes (Ispanija), kuriose bolševikams yra uždėtas apynasris. Nusižeminimas sovietams tarptautinėje politikoje tolydžio stiprina komunistų šansus visame pasaulyje.

UNO — įrankis sovietų smurtui legalizuoti

PANAGRINEKIME kelių paskutinių savaičių pigaus skonio farsą Londone. Rusų delegatai ten išdryso mesti Anglams kaltinimus kitų valstybių — Graikijos ir Javos respublikos — vardu. Pirmasis kaltinimas dabar jau likviduotas, bet kaip bus su antruoju tuo tarpu dar nežinia. Bet ir tai, kai Saugumo Taryba jau norėjo paskelbti sovietų kaltinimą Graikijos atžvilgiu nepagrystu ir kai sovietai tos galimybės akivaizdoje pagrasino pavartoti savo veto teisę, Amerikiečiai, užuot pasisakę už ragų aplaužymą bolševikams, tuoj išlindo su drungnu kompromisu — pasiūlė Graikijos klausimą išbraukti iš dienotvarkės. Bijodama sovietų rustybės, Saugumo Taryba su tuo sutiko, ir patiems Anglams neliko nieko kita kaip tik pasekti Saugumo Tarybos pavyzdžiu. Tuo būdu, argantiskas sovietų išsišokimas pasibaigė ne griežtesniu jų įspėjimu bet nauju, labai menkadvasišku, nusielenkimu jiems.

Panašiai, turbūt, atsitiks ir su Javos respublikos vardu pareikštu kaltinimu. Ten gi, kur skundas buvo nukreiptas prieš bolševikus, ir tai ne trečiosios, bet pačios suinteresuotos valstybės, iniciatyva, rezultatai buvo kardinaliai priešingi.

Iranas kreipėsi į Saugumo Tarybą, prašydamas išnagrinėti sovietų agresiją prieš šiaurinę provinciją Azarbeidžaną. Azarbeidžane, kaip žinome, bolševikai įsencinavo sukilimą, pagal savo sistemą išžudė kelis ar keliolika tūkstančių gyventojų, ir faktinai prijungė tą provinciją prie Sovietų Sąjungos. Jau atrodė kad kils tarptautinis skandalas, nes bolševikų ginkluotas įsikišimas į vidinius Irano reikalus buvo akivaizdus. Tačiau matomai jie kuo nors pagrasė Anglams ir Amerikiečiams ir Irano klausimas net nebuvo įneštas į Saugumo Tarybą svarstymui. Po kelių dienų jau išgirdome kad Persai patys susitarė su sovietais ir tą nesupratinimą likviduosią be Saugumo Tarybos pagalbos. Yra aišku kad Iranas, nors bolševikų ir apipūstas, trijų didžiųjų buvo priverstas nusileisti ir nutilti.

Šitie pavyzdžiai užtikina aiškiai parodo kad, kaip anksčiau visokios Jaltos ir Teherano, taip dabar UNO konferencijos yra šaukiamos bolševikų smurtui pateisinti.

PO LAIKRAŠČIUS PASIŽVALGIUS

ŠIAUSIASI PRIEŠ NEW JERSEY LIETUVIŲ TARYBĄ

Jau antrą kartą išėilęs katalikų savaitraštyje Amerika telpa raštai nukreipti prieš New Jersey Lietuvių Tarybą, kuri jau ilgą laiką kaip sekmingai darbuojasi kultūrinėje, socialinėje ir politinėje dirvoje. Tiek Lietuvos vadavimų reikaluose, tiek Amerikos karo būnų pardavime, tiek Raudonojo Kryžiaus ir kituose vajuose jos veikėjai užima garbingas vietas.

Greta to, New Jersey Lietuvių Taryba yra ne vienos kokios srovės padaras, bet įvairių pažiūrų ir įvairių srovių žmonių organizacija, kuri tuo būdu kaip tik yra gražaus ir taikingo sugyvenimo pavyzdys.

Nežiūrint į tai, Juozas Jokubavičius ir Jonas Baltrukonis nedelsė pasimainydami tos taikingos organizacijos užpulti. Pirmasis net piestu prieš ją atsistojo. New Jersey Lietuvių, girdi, neturį jokios tarybos nes New Jersey Lietuvių Taryba tesanti Trečiojo taryba.

"New Jersey Lietuviai kurie priklausome prie organizacijos, įsteikim tikrą New Jersey Lietuvių tarybą..."

"...New Jersey Lietuviai, į darbą del tėvynės" — šitokiais sūkais prabilo Juozas Jokubavičius.

Jonas Baltrukonis buvo kiek ramesnis, bet ir jis atrado kad "New Jersey Lietuvių Taryba užbėga geram tikslui už akių".

Pagrindinis tų veikėjų priekaištas New Jersey Lietuvių Tarybai yra kad ji neatstovauja visų New Jersey Lietuvių. Klausimas betgi, ar, ja sugrįžus ir įsteigus "tikrą New Jersey Lietuvių Tarybą", kaip siūlo J. Jokubavičius, būtų padaryta kokia pažanga.

Berods, ir "tikroji taryba" neatstovautų visiems New Jersey Lietuviams, jei dabartinė N. J. Lietuvių Taryba būtų palikta už durų.

J. Jokubavičius šaukia visus "į darbą del tėvynės", bet tas jo šauksmas skamba kiek keistokai: jis siūlo sugriauti or-

Reikėtų pareikalauti kad Saugumo Taryba įsakytų sovietams atitraukti kariuomenę iš Lietuvos

TAČIAU kaip ten bebūtų, sąryšyje su skundais Saugumo Tarybai del svetimos kariuomenės buvimo tos ar kitos valstybės teritorijoje, kyla šitoks klausimas. Ar Baltijos valstybių tebegyvuojančios pasiuntinybės bendru susitarimu nebūtų galėjusios pasiūsty Saugumo Tarybai į Londoną skundo del neteisėto Sovietų Sąjungos kariuomenės buvimo Baltijos valstybių teritorijose? Žinoma, vargu ar kas iš to skundo būtų išėję, bet, nežiūrint į tai, tokį skundą būtų labai apsimokėję pasiūsty.

Laukti ir tylėti, gal but, yra labai patogu, bet yra labai abejotina ar laukimu ir tylėjimu galima laimėti bent kokią kovą, ypač tokią sunkią kokią mes vedame dabar prieš bolševikus ir prieš jiems besilankstantį pasaulį. Musų diplomatiniai atstovai, kaip vieninteliai Lietuvos suverenumo likučiai, kurie dar gali prabilti Lietuvos vardą, turėtų išnaudoti kiekvieną progą bolševikų smurtui ir terorui aikštėn iškelti. Ir numatymas kad iš to tuo tarpu nebus didesnių rezultatų, negali būti jų neveiklumo pateisinimas. Akcija ir toliau turi likti mūsų šūkis. Kalbėkime kurie dar galime ir kuriems dar neužkimštos burnos. Nepasitenkinime nereikšmingais raminaimais buk Amerikos ir Anglijos nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nepasikeitęs, o reikalaukime kad sovietų smurtas iš tikrųjų tuojau būtų sustabdytas.

Tiesa, šiadien mūsų kovos sąlygos yra ypatingai nepalankios. Kada toks aukštas pareigonis kaip Henry Wallace į Kongresą siūlo pusbolševikį laikrašininką Johannes Steel, yra aišku kad pusti prieš bolševikiją vėjelį nėra lengva. Tačiau yra ir kitaip galvojančių. Diena iš dienos vis daugiau ir daugiau atsiranda tokių kurie ima suprasti kad bolševizmas graso ne tik Europai bet ir Amerikai. Jie yra tikrieji mūsų sąjungininkai kovoje prieš tironiją ir mažų tautų pavigimą.

Senatorius Willis ir Atstovas Kelly Kongreso rūmuose mums jau ištiesė savo ranką. Suspauskime ją tvirtai ir vieningai ir drąsiai žygiuokime pergale žadančios kovos keliu.

ganizaciją kuri ne kam kitam kaip tėvynai ir dirba visa širdimi.

Galimas dalykas kad J. Jokubavičius yra labai gabus ir energingas žmogus ir jo darbas tėvynai būtų labai vertingas įnašas į New Jersey Lietuvių Tarybos darbą. Bet jei taip tai kodėl jis į New Jersey Lietuvių Tarybą neįstoja, ypač jei jis gyvena toje vietoje kuri iškliol New Jersey Lietuvių Taryboje neatstovaujama? Tą pat galima pasakyti ir apie Joną Baltrukonį. New Jersey Lietuvių Tarybos durys atdaros visiems geros valios Lietuviams ir visi joje randa naudingą darbą. Jei kas betgi pernelyg aštriai N. J. Lietuvių Tarybą puola, labai neaišku kokios intencijos stovi už tų puolimų.

Rusai ir Vokiečiai Apvogė Lietuvos

Aug. Gričius parašė straipsnį "Meno Atgimimas Tarybų Lietuvoje". Vienoje straipsnio vietoje Gričius sako: "O plačiau paėmus — ką gi paliko Lietuvos kulturai raudonosios armijos iš Lietuvos išviti Vokiečiai okupantai? Paliko pelenus ir griuvėsius".

Nuostolių, anot Gričiaus, Vokiečiai pridūrė Lietuvos meno už kokius 25 milijonų rublių. Tarp Vilniaus ir Kauno didelės meninės vertės dingsių paveikslų esą ir čiurlonies kuriniai.

Tačiau ir Rusai negeresni. Štai Izvestia praneša kad Lietuvos liaudies komisarių tarybos nutarimu iš Vilniaus į Minską išvežta 8,000 muziejinių eksponatų ir 36,000 knygų. Esą tai vis dalykai liečią Baltgudiją.

Washingtono sovietų pasiuntinybės biuletenis paskelbė nepaprasto valstybės komiteto pranešimą apie nazių padarytus nuostolius. Pagal tą pranešimą Lietuvai naziai padarė nuostolių už 17 milijonų rublių. Lietuvoje Vokiečiai atėmė 620,000 galvijų, 2000,000 arklių, 770,000 kiaulių, 720,000 avių, 760,000 tonų grūdų ir 485,000 tonų kitokio maisto.

Nepasakyta betgi kiek iš Lietuvos išplėšė to turto patys bolševikai.

•JEIGU mes gyventume ant mėnulio, žemę matytume erdvėje taip kaip dabar matom mėnulį, bet ji būtų daug didesnė ir jos šviesa matytųsi ištisai, niekad nebūtų taip vadinamo nusileidimo.

SUNUI

1. NEBĖRA KARO

Jau gėris sutriuškino pragaro kliūtis, Pasaulis tamson nebebris. Dangus vėl dangus. Iš ten fosforo liutys ir bombų kruša nebekris.

Pasaulis gandrą išgirdo ištrokštą, kad skausmo žemei gana. Svaigina tas gandas benami parblokštą, kaip naktį aušra balzgana.

Dar miestų griuvėsiuose, bombų chaose lavonų dvokimas baugus; žudynių nebėra žmonijos namuose — žmogus vėl palieka žmogus.

Pro siaubą karo, pro mūsų smutkelį, jau paukštis skrenda ramus — tai baltas balandis! Alyvos šakelę jis neša žmonėms į namus.

Užmirškite žmonės pagiežą ir kraują, kas buvo — prakeikite tai; pradėkite šviesų gyvenimą, naują; mylėkit viens kitą karšta.

Ir puošiasi žmonės ir vėliavas kelia, jiems džiugiesi spindi veidai, jie junta po kojomis prarastą kelią, išblėso senieji veidai.

O baltas balandis plasnoja per dangų, jis lanko benamius meilčiai ir tiesia alyvos šakelę pro langą maldaujanciai rankai gailiai.

O žmonės benamiai! Nutilo patrankos, nebėra baisiųjų tvaikų! Jums tolimų tėviškių ištistos rankos, jos — motinos laukia vaikų.

Ir vieskeliai dunda, ir dulka takeliai: išvyksta jieskoti namų, išvyksta benamiai, išvyksta bedaliai — širdį kiekvienam taip ramu.

Jiems kelrodis — tėviškių tolimi dumai; sodytos — vieni pelenai. Laisvi jie — išaugę vėl tėviškę rumai! Laisvi — reikią, jie mižiniai.

2. BENAMIS

Man prieš langą ramusis kalnynas, melvas šydas prieš jį nuolatos, kaip aksomas, jį dengia egllynas, debesėliai kaip žiupsniai vatos.

Aš benamis, su pančiais ant kojų, internuotas lyg piktas žmogus, nors šalyj šioje aš laisvės įjeskojau, bet radau skriaudas ir vargus.

Rytą, kaip Lietuvoj, saulėtą, aš radau prie lango angos alyvos šakelę padėtą, kad namo mano kelias bangos.

Tu žinai, mano baltas balandis, ilgesys man koks yra kartus; Tu žinai juk kad tėviškės dangų surasiu tartum paukštis pietūs.

Tu žinai kad nebaisios tos kliutys kur tarp mūsų ir mūsų Lietuvos Gimta žemė, kai motinos krutys, kaip šaltinis gyvybės gyvos.

Ar žinai tu kad mūsų tėvynė, mūsų broliai vergai, kaip ir mes, kad per šventes, minioj paradinė, jie trispalvių dangun neišmes.

Kad kilnių Lietuvių bėseną priekrutinės prisegt nevalia — sega rožes ten kraujo plėmų. Ten Rainių pušynėlis dalia!

Prieš nežinomo kario paminklą nebesimilkta prabočių ugnis. Krūvinųjų erkėtrožių tinklą neša brolis, žmogus-kankinys.

Mielas paukšti, baltas balandėli! Lietuvoje skausmų dargana! Tavo akys bailiai nusigando: ką daryt su tava dovana?

Ji man kelio namon nenurodo — mano namai — tai laisva Lietuva, kur po kruvino, mirtino gruodo aš tikiu, prisikels dar gyva.

Lietuva! miela tėviškės žeme! Tokia tolima — ji taip arti. Mums veidai ištremėime aptemę, mūsų taurė, kaip Kristui, karti.

Ar tęsėsi lig galo kelionė, kur man yr' palydovas kančia, ar neliks Lietuva tik svajonė, kur vaidinas naktim paslapčia?

Mielas paukšti, tavo šakelę i rankutes mažas teikiu aš, kad sunus su ja eity į kelią, įsiai jaunas, namon ja parnės.

3. SUNUI

Kada gėrio, prieš sutemas, pradės žmonių tarpe iškils aukštai, aš tikiu, bus didysis Paradas, mūsų tėvynai atgimus laisvai.

Vėl liks šventos ten mūsų šventovės, pro jas džiugiai Paradas žygiuos, plauks mariom Lietuviškos srovės, ir trispalvė dangių plevesuos.

Jei lemties žiaurios šitaip lemta, trėmėme įeigu tėvas pražus, tam Parade mūsų vėliavą šventą neši tu, išdidus ir gražus.

Šviesiaplauki, jaunom kojom, tu žygiuosi keliais Lietuvos, del kurios mes, bailiai, nekovojom, ir kuri vis brangesnė varguos.

Tu pagerbsi nežinomą karį, ir prisieksi koti, kaip jie. Laisvės Varpo palaimintą varį tu pajusi aidais širdyje.

Partizana! gyvi po vėlėna, pasitiks tave, tartum tėvai. Raportuosi jiems iškilmų dieną kaip del lasvės narsiai kariavai.

Prie smutkelio, padėjęs gėlytę, atsiminsi blankiai, prabėgom, kaip tremtyj vargo tavo mamytė, augindama sunų kovom.

Bus šviesi nauja mūsų tėvynė, plauks gyvybe įnai nauja; ne skurdi šios tremties gyvatynė, kuri draskos kaip šunes ruja.

Tegu meilė tėvynai aistringa siekia tavo širdelės gelmes — juk pražuti geriau garbingai: neapleisti tėvynės, kaip mes.

Tat atmink, tauta be Tėvynės pasilieka tik ghetto vergai, varguos dingsta širdis iš krutinės, ir užauga draskytis nagai.

Ghetto vargas augina menkystas, kurie gali viens kitą linčiuot, kur Lietuvis išdrysta Lietuvį pabučiavimu Judos bučiuot.

Kur už plutą ir pinigą menką skriaudžia, skundžia ir niekina nū; be tėvynės tautietis išsenka, tartum paukštis narve be sparnų.

Tos menkystės dar trokšta signalo, greit sugryžt prie savų laukų. Trokšta sėstis prie gatavo stalo, be kančios, be skaudžių aukų.

Tik tada bus Tėvynė atgimus kai atgimsim mes patys savyj. Kai dirvonai pavirs į arimus — našioj žemėj kils sėkla žavi.

Skausmo kalvėje grūdink širdelę, menki žmonės, kaip piktžolės, kris, tik didieji išeis į tą kelią, kuris veda į laisvės duris, tik didieji mūsų vargšę šalelę vėl laiminga, laisva padarys.

Kastytis.

Šveicarijoje, 1945. 9. 8.

NAUJAS ŠILDYMO BUDAS

Dabartiniu metu yra atliekami spinduliuojančio šildymo (radiant heating) tyrinėjimai. Tikimasi kad naujas šildymo budas bus pigesnis ir geresnis. Namo grindys, o gal ir lubos, busiančios išvedžiotos vamzdžiais, kuriais nuolat vaikščios vanduo 110 laipsnių šilumo. Tokiu būdu grindys ir lubos bus nuolat šiltos. Iš jų kylanti šiluma prisildys taip pat ir sienas bei kitus daiktus, tik oras kambaryuose liks šaltas. Tačiau tai nesudarys jokio nepatogumo, nes žmogaus kūnas visvien bus šildomas spinduliuojančiu būdu.

Visa tai pirmu žvilgsniu atrodo kiek keista ir neįtikima. Atrodo kad vistiek bus šalta ir gana. Tačiau tas kam yra tekę būti kalnuose žino kad, saulei šviečiant, net žiemos metu galima vaikščioti vienmarškiniam ir visai nešalti. Oras gi vistiek lieka šaltas, bet saulės spinduliai šildo žmogaus kūną ir žemę, ir žmogus nešala. Lyg tik saulė nusileidžia ar pasislepia už debesio, tuoj pasidaro baisiai šalta ir tenka kalenti dantimis. Lygiai tokiu principu veikia ir dabartinės šildomosios lempos (radiant heaters). Kas jas vartoja tas žino kad, nors kambaryje būtų gerokai šalta, bet, nusitaikęs tokią lempą į save, drąsiai gali sėsti prie stalo ir nebijoti kad susalsi. Ir priešingai, jei kambaryje bus labai šilta, bet grindys bus šaltos (tas ypač pastebima namuose be rusų-basementų) tai vistiek teks šalti. Visi šie pavyzdžiai patvirtina spinduliuojančio šildymo principo teisingumą.

Dabartiniu metu šioje šalyje yra 5000 namų šilumų spinduliuojančiu būdu. Šis šildymo budas duoda ypatingai gerų rezultatų šiaurinėse valstybėse, kuriose žiemos yra labai šaltos. Šios šildymo sistemos iniciatorius ir vystytojas yra Chase Brass and Copper Co., Inc.

Gudrus bet Neteisybe Paremtas Tarybininkų Priekaištas

PAAIŠKINIMAS VISUOMENEI

STUMIA ŠALIN — IR NEVA KVIEČIA

Amerikos Lietuvių visuomenės pagedaujant vieningos veiklos Lietuvos klausime, Lietuva Vaduoti Sąjunga atvejų atvejais kreipėsi oficialiais laiškais į Amerikos Lietuvių Tarybą siūlydama rasti susitarimo būdus, tačiau tos pastangos ir iki šiai dienai nedavė vaisių, o vietoje to susilaukė iš Tarybos vadų pusės didesnių ir piktesnių šmeižtų.

Paskutinis jų viešas apkalbinimas LVS ir ALM vadovybei padaromas pastaru Tarybos paskelbimu: „Tautininkai Atmetė Amerikos Lietuvių Kongreso Pasiūlymą“.

Šį kartą, ALT „trys didieji“, atsikratymui tarimosi su LVS-ALM vadovybe apie bendrą veiklą, skubiai suverčia kaltę tautininkų nesubėgimui įstoti į Tarybą, delto kad Chicago kongresas pagedavo vieningos veiklos.

LVS-ALM siūlymas įsteigti bendrą Aukščiausį Amerikos Lietuvių Komitetą, patiekiant atsakymą į ALT prisiūstą rezoliuciją, buvo užvedimui susitarimo su ALT, tačiau tarybos vadai nepasakė, kad jie atmeta tautininkų pasiūlymą, o tik patiskubino paskelbti savo iškraipytą pareiškimą, buk tautininkai atmeta kongreso pasiūlymą.

Rimtesnį visuomenės laukia bendros veiklos ir nebus patenkinta tokiu tarybininkų paskelbimu, nors nekuriu jų sekėjai ir tikės jiems.

Tas pasiūlymas buvo geras kongreso dalyvių noras pasiekti bendros veiklos, kad ALT ir LVS-ALM vadovybės surastų bendros veiklos būdą. Bet iš ALT vadų pusės kongresui buvo pakišta tik vienpusiška rezoliucija, kuri prisiūsta tautinei srovei ant paprastų popierių lapelių, siūlantį tik įstoti į Tarybą, ketvirtuoju nariu, kas tikrenybėje nereikia jokio bendro veikimo, jeigu neįvyks rimto susipratimo iš abiejų pusių.

Kad nereiktų su tautinės visuomenės vadais susitarti ir rasti bendro veikimo punktų, ALT vadai savo spaudoje visą laiką varė šmeižimo, niekinimo akciją, paneigimui LVS ir Misijs nuveiktų ir veikiamų darbų.

Dabartinis jų paskelbimas, visuomenės suklaidinimui buk tautininkai atmetė „kongreso pasiūlymą“ yra tik „trijų didžiųjų“ tarybos gudragaliu nietymas savo pėdų pabėgti nuo susitarimo su tautine srove.

Jie įrodo kad tik Tarybos suauktas kongresas turėjo teisę tautinei pusei pasiūlyti savo diktatorišką sąlygą: įstokit į ALT, o jeigu ne tai busit pasmerkti. Kaip tik nespėta įstoti į Tarybą, tuoj ir paskelbtas pasmerkimo aktas, ir dar toks ilgas, kokį tik p. Grigaitis gali nurazgyti, kurį kiti du tarybos „didieji“ tik galvos linktelėjimu turėjo priimti.

(Jeigu būtų vyrai, katalikų vadai pasakytų visuomenei kokias velniavas kėlė kongreso pakampėse p. Grigaitis ir tuli jo artimi sandariečiai, protestuodami prieš tą net ir vienpusišką kongreso „kvietimo“ rezoliuciją.)

Ir štai kaip Grigaitis, ALT sekretorius, Gruodžio 8, 1945, rašė, „kviesdamas“ LVS į tarybą:

„Gerbiamieji: „Šiuo prisunčiu tamstų žiniai tekstą rezoliucijos priimtą Amerikos Lietuvių Kongreso sesijoje, lapk. 29. 30 ir gr. 1 dd., Chicagoje.“ Ir viskas.

LVS LAISKAI PASLĖPTA NUO VISOS TARYBOS

Kad tautininkai visą laiką siulo ALT bendrą veiklą rodo šie faktai:

1. Balandžio mėn. 1943 m., buvo parašyta ALT pirmininkui L. Šimui laiškas apie LVS svarstymą įstoti į ALT šimutis tą laišką paslėpė nuo visos A. L. Tarybos narių, o tik pasitarė su pp. Grigaičiu ir Vaidyla. Grigaitis pagrasino išstojimu iš tarybos jeigu katalikai sutiks tautininkus įleisti į Tarybą, ir į tą laišką p. Šimutis po šiai dienai neatšakė.

2. Spalio 14, 1944, LVS vadovybė pasiuntė oficialų laišką pasiūlymą ALT posėdžiui McAlpin Hotelyje, New Yorke, prašant paskirti atstovus pasitarimui apie veiklos subendrinimą. Tą laišką „trys didieji“ paslėpė nuo viso susirinkimo ir nedavė ALT posėdžiui jo svarstyti. Kai iš ALT narių tame posėdyje pakilo balsai apie tą laišką, „trys didieji“ melagingai sakė kad tas laiškas neskaitytinas, nes jis rašytas jiems trims, arba vykdant komitetui, gi laiškas buvo rašytas „Amerikos Lietuvių Tarybai, Hotel McAlpin, New York City.“

Kai mitingas privertė juos pasiaiškinti, jie ėmė šmeižti LVS, vadindami „benkartais“ ir tt. Jie betgi pasiėmė pareigą sau su LVS „tartis“, nusistatę prie susitarimo neprisiileisti atmetė visus kitus LVS-ALM laiškus ir siūlymus.

Mes esame tikri kad visi ALT nariai nežino ir apie kitus visus tautinės pusės vadų kvietimus ir siūlymus bendrai dirbti iš gerosios pusės, nes visus laiškus „trys didieji“ nuslėpė, o vietoje to ėmė šmeižti kampanijos prieš tautininkus, užnuodindimui savo sekėjus, kad jie nustotų reikalavę „trijų didžiųjų“ su tautinės srovės žmonėmis sueti bendrai dirbti.

Taip daro Stalinas Maskvoje: ką nori suardyti ar sugriauti, pirmiausia pradeda savo atkaklią propagandą prieš, kad žmonėse neliktų mažiausio noro įgyvendinti tą kas nepatinka viršūnėms.

Į Spalio 14, 1944 LVS kvietimo laišką, tik Lapk. 2, 1944, „trys didieji“ tepajiegė atsakyti, savo neprielankiam laiške tarp kitko pasakydami: „Jeigu Tamstos turite kokių konkrečių sumanymų, prašome juos mums pranešti“.

Sekė eilės konkrečių sumanymų bendram darbui: ir bendri į Washingtoną važinėjimai, ir memorandumų siuntimai, ir delegacijų siuntimai, ir bendro kongreso rengimas, bet viską tą „trys didieji“ atmetė, užslėpdami savo tą pasalingą elgesį nuo kitų ALT narių ir Chicago kongreso.

KAIP ĮSTOTI Į TARYBĄ?

Duokim sau, LVS-ALM vadovybė nutaria įstoti į ALT, prisilaikant Chicago kongreso dalyvių gerų norų ir Amerikos Lietuvių pagedavimo bendrai dirbti.

LVS-ALM vadovybė parašo oficialų laišką-pranešimą tarybos vadams apie nusprendimą įstoti į ALT.

Kas iš to išeitų? Gavę tautininkų laišką „trys didieji“ savo priprastu būdu paskelbtų jog tautininkai tą daro tyčiomis, pasijuokdami iš ALT, ir neauktų jokio ALT susirinkimo priimti tautininkus į ALT. Tautininkams gi praneštų savo trijų nuosprendį: to, ir to, ir to, ir deimto iš jų į Tarybą neįsileis.... kitaip sakant, atmes visus tuos ką tautininkai norėtų iš savo pusės paskirti atstovais į ALT.

(Taip „trys mandrieji“ dažnai tarp savęs kalbėjo ir net išsiplepėjo tuliems savo ištikimiesiems.)

Taip įžeisti, tautininkai, žinoma, negalėtų į ALT įstoti.

Toks yra jų dabartinis nusprendis: „Tautininkai Atmetė Amerikos Lietuvių Tarybos Pasiūlymą“, del to kad tautininkai, gyvendami laisvoje, demokratiškoje šalyje, patiekė savo mintis susitarimui bendrai dirbti. Tai buvo pasiūlymas, tomis pačiomis sąlygomis kaip ir kongreso rezoliucijoje, netiesioginiu būdu įstoti į Tarybą, tarybai paliekant didumą narių bendrume komitete.

VISAS JŲ RAŠYMAS BUVO ATMETIMAS PASIULYMŲ

Keistai skamba jų pareiškimo skirsnis 2:

„2. Amerikos Lietuvių Taryba kelis kartus stengėsi išaiškinti kodėl aukščiausi pamintoji grupė nesideda prie mūsų bendro darbo, kvietė jos atstovus pasisakyti, ar jie nori veikti Taryboje ir, jeigu taip tai kokiomis sąlygomis. Bet iš jų pusės niekuomet nebuvo gauta aiškaus žodžio. Į mūsų konkrečių paklausimų, žodžių ar raštu, jie neduodavo atsakymo“.

Ar galėtų ALT „trys didieji“, pridėję ranką prie krutės, nerausdami melagio gėda, pasakyti visuomenei ir mums kada jie kvietė LVS į Tarybą, ir kada žodžiu ar raštu klausė ar tautininkai nori įstoti į Tarybą bendrai veikti?

Kiek mums žinoma, jie tik tai stengėsi atsakyti į mūsų pusės siūlymus ir kvietimus, ir kiekvieną tautininkų kvietimą ir siūlymą atmetė, pakartodami, „Taryboje yra vietos visiems“! Na o kiekvieną toki pareiškimą palydėjo per kelias savaites testais tautininkų veiklos šmeižtais savo spaudoje.

Jie ne tik nuneigė bet ir šmeižė Willis-Kelly rezoliucijas ir jų autorius, jau neskaitant negražaus dergimo „misijsnierių“.

Kolei bendras ALT veikimas su LVS-ALM priklausys nuo Grigaičio-Vaidylos, tol jie suras visokias suktas priežastis užkirsti keliams į vieningą veiklą, ir katalikų atstovus p. Šimutis, kaip vienas prieš du, visada turės pasirašyti po jų trijų „vienbalsiu nutarimu“.

Visai ALT niekad nebus progos svarstyti tautininkų pasiūlymų dirbti išvien, ar tai įstojimu į Tarybą ar tai sudarant kokį vyriausį bendrą komitetą, nes „trys didieji“ prie to niekada neprisiileis.

TAUTININKAI NUO BENDRO DARBO NEBĖGA

Ir LVS centras ir „Misijsnierių“ kiekviena proga siūlė ALT vadams vieningą veiklą, bet visada jų pasiūlymai atsimušė į „trijų didžiųjų“ sieną ir ten dingo.

Nežiūrint kad „trys didieji“ tokiu skubumu ir melais nori atsikratyti tautininkų, tautininkai padarė dar vieną konkretų pasiūlymą kaip prieiti bendros veiklos nepažaidžiant Tarybos ir LVS-ALM autoritetų. Tas priimtina rimtiems tarybos nariams ir tautininkams.

Šios organizacijos yra nusistovėjęs visuomenėje faktas. Paskutinis LVS-ALM pasiūlymas sudaryti Aukščiausį Amerikos Lietuvių Komitetą yra tik tolesnis tautininkų įėjimas kelių vieningai veiklai, akivaizdoje dabar kylančių didžiausių pavojų Lietuvai atitekti Sovietų Rusijai.

Jei Chicago kongrese būtų buvę pasiūlyta sudaryti Aukš-

čiausį Amerikos Lietuvių Komitetą, kongresas būtų tą sumanymą užgyres, ar tai patiktų Grigaičiui-Vaidylai ar ne.

Amerikos visuomenės noras yra kad ir Susivenijimai, ir Taryba, ir LVS, ir Misijsa dirbtų išvien Lietuvos vadavimo darbe, nes darbo yra daugybė.

Tarybos „trys didieji“ tačiau nori kad ir LVS kaip ir Susivenijimai ir viskas kita, pasiūlymų jų diktaturai. Tam jie išeitė iš savo pagedavimus konkrečių sumanymų į vieną dekretą: įstokit į Tarybą, o tada pažiūrėsim!

Į Tarybą įstoję abu Susivenijimai, Katalikų Federacija ir eilė kitų organizacijų kurias jiems trims pavyko pasijungti, ir šiadien tų organizacijų nei pypt niekas negirdi Lietuvos vadavimo darbe, o tai yra prasižengimas prieš tautą.

Visos tautos vadavimo reikalai, didžiausioje šalyje kur laisvai galima veikti, lyg juokui, atsidurė trijų siaurai protaujančių politikierių žinioje!

Jie visiems kitiems draudžia veikti, statydami vieną keistą reikalavimą: įstokit į Tarybą!

O kas jie? Grigaitis ir Vaidyla — du gudruoliai, kurie nieko neatstovaudami, įgijo kontrolę ant katalikų, ir dabar, turėdami tarybos išdą ir knygas savo rankose, gali trečiam, p. Šimui, pasakyti, „Eik tu su fašistais, jei patinka“. Ir šimutis turi jiems užsileisti.

Kur nors kas kitas galėtų turėti balsą, jie prie jokio veikimo nedasileis, ką aiškiai parodo savo suktais gudravimais.

Nors, kaip jie sako, ALM-LVS pasiūlymas „neturi nieko bendro su Amerikos Lietuvių Kongreso pasiūlymu“, tačiau, ačiū dievams, mes gyvename laisvoje demokratinėje šalyje, turime lygias teises sumanymus duoti, ir tautininkai lygiu būdu turėjo teisę nuo savęs padaryti pasiūlymą, ne vien priimti keno nors padiktavimą, ir tokie abiejų pusių pasiūlymai galėjo suvesti ir ALT ir LVS-ALM vadus pasitarimui apie bendrą veikimą.

Bet ALT „trys didieji“ varčios į bent kokį šių organizacijų pasitarimą visiškai uždaro, o tautininkų veikimą šunimis pjudo (savo spauda šmeižia ir neigia).

Sitokių savo pasielgimų tarybos diktatoriškai nerodo jokio noro su tautininkais bendradarbiauti ir todėl neturėtų visuomenės melagingais pranešimais klaidinti.

K. S. Karpius. LVS Sekr.

•SUV. VALSTIJOSE 1940 metais, kuomet paskutinis apskaičiavimas buvo padarytas, buvo 240 „toll“ tiltų, šeši tuneliai, 560 keltų per vandenį, ir 25 vieškelį kuriais naudojantis reikalinga mokėti nustatyta duoklė. Ta duoklė yra tai pačių naudotojų užmokėjimas už tų susisiekimo priemonių įrengimą.

Vakarių Valstijų Čampionas Bulius

Šis trumpakojis hereford veislės bulius laimėjo pirmą premiją Vakarių Valstijų Gyvulių Parodoje Denver mieste. Jo savininkas stovi už jo, turintis galvijų ūkį prie Phoenix, Ariz.

Marijona Milunaitienė

Dirvos Atstovas
Skelbimams, Prenumeratoms
841 Hollins Street
BALTIMORE 1, MD.

**IMMEDIATE
APPRAISAL AND
QUICK ACTION
ON
FIRST MORTGAGE
LOANS**

1940

**DABAR YRA NET KETURI KUR
PIRMA BUVO TIK DU**

Ohio žmonės naudoja daugiau long distance patarnavimo negu pirmiau kada. Nuo 1940, naudojimas pašoko dvigubai ir tesiasi rekordiniu saiku. Todel tai pasitaiko užtrukimų nekuriams atvejais. Bet mes įvedam naujų vielų dvigubai negu buvo prieš karą pasivijimui su pareikalavimais. Netruks ilgai ir mes vel galėsim teikti gerą prieš-karinį patarnavimą. Mes taipgi stengiamės toliau gerinti savo patarnavimą, kuris ir taip geriausias pasaulyje.

TUNE IN "THE TELEPHONE HOUR" Mondays at 9 P. M. • WTAM • WLW • WSPD • WHIZ • WLOK

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

**žiema ar pavasarį
maloniausias skaitymas -**

Prenumerata metams vis

KURIE ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

NAUJAI užsirašantieji Dirvą siųskit prenumeratos \$2.00, arba kurie išrašysit Dirvą savo draugams, gausit ją už \$2.00. Atnaujindami prenumeratą taip pat gausit Dirvą po senovei už \$2.00. Tik prašome tuoj atnaujinti prenumeratą kai ji baigiasi.

(Įdekit į laišką \$2.00 ir išrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

SKAITYTOJŲ DOVANOS IR PARAMA DIRVAI

Šie Dirvos prenumeratoriai, atnaujindami savo prenumeratą už 1946 metus, pridėjo Dirvą dovaną prie \$2.00 reguliarių, mokesties, ir jie mokėjo sekantiesiems:

P. J. Ziuris, Lakewood	\$7.00	Ona Pranaitienė, Naugatuck, Conn.	3.00
Izidorius J. Samas, viet.	5.00	Adolph Akelaitis, Pittsburgh, Pa.	3.00
F. Baranuskas, vietinis	5.00	George Lukus, Detroit, Mich.	5.00
Ig. Uskuraitis, vietinis	4.00	Walter Butch, Homestead, Pa.	3.00
P. Smolevičius, vietinis	3.00	K. J. Orwell, Youngstown, O.	3.00
V. Pastarnokas, vietinis	3.00	Agota Zelinauskienė, Pittsburgh, Pa.	3.00
O. Daniels, vietinė	3.00	Juozas Karpavičius, Brooklyn, N. Y.	3.00
P. Keever, vietinė	3.00	Mrs. Saroka, Girardville, Pa.	3.00
Povilas Puzinas, vietinis	3.00	F. Matlus, Chicago	3.00
Kazys Leimonas, vietinis	3.00	Mrs. N. Stugis, Rochester, N. Y.	3.00
Mary Pasternokas, vietinė	3.00	John Herman, Glen Dale, W. Va.	3.00
Dr. S. T. Thomas, vietinis	3.00	J. Sakalas, Dayton, Ohio	3.00
Mrs. C. Paulk, vietinė	3.00	Juozas Juozaitis, Runnymede, Can.	3.00
Jos. Strimaitis, vietinis	3.00	Juozas Marčinskis, Paterson, N. J.	3.00
J. Brazauskas, vietinis	3.00	A. Gramba, Ambridge, Pa.	3.00
A. Mikeliūnas, vietinis	3.00	Ona Satlauskienė, Union City, Conn.	2.00
M. Masilionis, vietinis	3.00	Agnes Majoris, Manchester, Conn.	3.00
J. L. Senulis, mokojo	3.00	Frank Baker, Union City, Conn.	3.00
G. Martinkus, Chagrin, Fall, Ohio	3.00	Adv. F. J. Bagočius, So. Easton, Mass.	3.00
J. Civas, Holyoke, Mass., mokojo	3.00	M. Kazlauskas, Binghamton, N. Y.	3.00
J. C. Baltus, Brooklyn, N. Y.	3.00	B. Tamošaitis, New Britain, Conn.	3.00
Michael Sundas, Union City, Conn.	3.00	P. Žilinskas, Los Angeles, Cal.	5.00
A. Chebatorienė, Philadelphia, Pa.	3.00	Chas. Krizevicius, New Haven, Conn.	5.00
Frank Simolunas, Philadelphia, Pa.	3.00	Ona, išrašė Dirvą pabėgėliams švedijoje	3.00
Ona Čepinskienė, Ansonia, Conn.	3.00		
Nellie Stugis, Rochester, N. Y.	3.00		
D. Kalėda, Pittsburgh, Pa.	3.00		
M. Vilkišius, Lawrence, Mass.	5.00		
Mrs. H. Juozapaitis, Amsterdam, N. Y.	3.00		
Josephine Wallent, Brockton, Mass.	3.00		
Jonas Tareila, Waterbury, Conn.	3.00		
Peckis K., Baltimore, Md.	3.00		
Nikštenas J., Amsterdam, N. Y.	3.00		
V. W. Ambrose, Newark, N. J.	1.00		
M. Vaitkevičius, Pittsburgh, Pa.	3.00		
Jos. P. Uvick, Detroit, Mich.	3.00		
M. Borowick, Seekonk, Mass.	3.00		
Mrs. M. Sule, Detroit, Mich.	3.00		
Anna Gudžinskas, Amsterdam, N. Y.	3.00		
J. Yuskas, Baltimore, Md.	3.00		
Castrus Grigas, New Haven, Conn.	3.00		
Augustinas Kundrotas, Naugatuck, Conn.	3.00		

KAS DAUGIAU?

Pinigus siųskit laiškuose paduodant aiškiai savo pilną adresą. Vartokit Dirvos prisiųstus jums gatavai užadresuotuos vokus. Siųskit:

DIRVA
Cleveland 3, Ohio
6820 Superior Ave.

TRYŠ MILIJONAI vyriškų marškinių yra gatavai pasiūti ir laukia galimybės patekti į krautuves, bet dėl OPA negali. Tie marškiniai siūti pardavimui po \$3 ir daugiau, bet OPA neleidžia tiek už marškinius imti. Dėlto marškinių negalima gauti pirkti. Marškinių siuvimas dėl karo kontroliavimo nupuolė iki apie 40 nuos. kaip buvo 1941 metais.

Viešas Patarnavimas

Susidurus su pakilusiais kaštais teikimo viešo patarnavimo Clevelando Miesto taryba randa reikalingu skirti daugiau savo dabartinių inėgų bendriems operavimo kaštams.

Kad tas būtų galima padaryti Miestas turi gauti tam teisę priimdami atitinkamą priedą prie City Charter.

Užtikrinimui viešo patarnavimo be pakėlimo otaksų ratos, pasirašiusios organizacijos, atsargiai ištyrinėjusios miesto fiskalį stovį, rekomenduoja tą balsuotojams specialiuose balsavimuose Antradienį, Vasario-Febr. 19.

BALSUOK "YES"

UŽ

CITY CHARTER AMENDMENT

City Council, vienbalsiu nutarimu, priėmė rezoliuciją pravedimui šio plano tikslai 1946 metams, ir pavesti balsuotojams tą klausimą kitą ruden.

THE CLEVELAND CHAMBER OF COMMERCE
APARTMENT HOUSE OWNERS' ASSOCIATION
CLEVELAND ASSOCIATION OF BUILDING OWNERS & MANAGERS
CITIZENS LEAGUE OF CLEVELAND
CLEVELAND REAL ESTATE BOARD
EUCLID AVENUE ASSOCIATION

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

Aleknavičius, Mikas, gyvenęs Kanadoje, bet spėjama kad persikėlė į USA.
Aleksandravičius, Baltrus, kilęs iš Babraninkų k., Simno v., Alytaus ap.
Ambrzevičius, kilęs iš Kaugonių k., Žaslių v., Trakų ap.
Atkacy, Anthony, arba **Antanas Atkočius**, gimęs Brooklyn, bet kurį laiką su motina gyvenęs Lietuvoje, iš kur grįžęs nusikėlė į Kaliforniją.
Babinskaitė-Dauksienė-Matusevičienė, Ona, gyvenusi Philadelphia, Pa.
Baciūs, Pranas, kilęs iš Paškanių k., Želvos v., Ukmergės ap., Amerikoje gyvenantis nuo 1926 m.
Balaika, Jonas.
Baltrušaitis, Donatas, gyvenęs Grand Rapids, Mich.
Baniūnė-Navickaitė, Teofilė, kilusi iš Sūnų k., bažnytkaimio.
Baranas, Konstantinas ir jo sūnus **Aloizas**, gyvenęs Chicagoje, o vėliau Rochester, N. Y.
Beitnerienė-Gervaitė, kilusi iš Veiverių ap.
Bernotas, Kazys, Amerikoje žinomas kaip Charles Bannet, anksčiau gyv. Elizabeth, N. Y.
Bražauskienė - Viktoravičienė, Zofija, gyv. Brooklyn, N. Y. apsk.
Brusokas, Stasys, iki 1939 m. gyvenęs New Yorke.
Bubelis, ar Bubele, Jeronimas, sunus Adomo ir Marijos, kilęs iš Telsių ap., gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Buikis, Juozas, spėjama kad gyvena New Yorke.
Chimes-Chmieliauskas, Albinas-Julijonas, sunus Vinco, gyvenęs New Yorko ap.
Cibulienė-Bujauskaitė, Magdelena, kilusi iš Zariskių k., Skriaudžių par., Marijampolės a.
Cerneckas, Stasys.
Cesniūtė, Magdelena, kilusi iš Žirniškių k., Igliskių v., Marijampolės a.
Dailidenas, Petras, gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Dausienė-Matusevičienė - Babinskaitė, Ona, gyvenusi Philadelphia, Pa.
Dekeraitis, Marija ir Viktorija, kurių ištekejęs pavarde nežinomas, gyvenusios Brooklyn, N. Y.
Dieškauskai, Kazimieras ir Adolė Liepinaitis, ir jų sūnus **Viktoras**, gyv. Brooklyn, N. Y.
Dominaite-Duff ar Wdoff (Wdowitschenko) ir jos vyras **Povilas**, dukterė **Lidija** ir sūnus **Jurgis** ir **Eugenijus**, kurie gyvena ir gal tebegyvena Chicagoje. Motina gal jau esanti mirusi, bet kiti šeimos nariai spėjama tebegyvena Chicagoje.
Dronseika, Juozas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.
Dumša, Ignacas, gyvenęs N. Haven, Conn.
Durienė, Ona, kilusi iš Panevėžio ap.
Erminas, Antanas, kilęs iš Slėdų k., Alsėdžių v. Telsių ap., gyvenęs Argentinoje, bet manoma, kad persikėlė į J. A. val.
Gabaliauskas, Stasys, kilęs iš Letenių k., Mažeikių v., gyvenęs Chicagoje.
Gaižauskas, Talėsvaras, kilęs iš Skruzdžių k., Betygalos v. Raseinių ap.
Garbaliuskas, Aleksandras, sunus Aleksandro, kilęs iš Biškių k., Tryškių v., Telsių a., gyvenęs New Yorke.
Gilienė, ar Gylinė, Ona, gyvenusi Manchester, Naujojo Anglijoje.
Girdziuskaiai, Jonas ir Povilas, sunus Petro, kilę iš Vazgirių par., Kalupio k., Simkaičių v.
Grigulionaitė, Magdelena, kurios ištekejęs pavarde nežinoma, kilusi iš Sidabriškių k., Vabalninkų v., Biržų ap., iki šio karo gyveno Chicagoje.
Gudauskas, George, gyvenęs Scranton, Pa.
Gulbinas, Domininkas, kilęs iš Meironiškių k., Krakų v., Kedainių ap.
Guplis, Jonas, gyvenęs So. Halsted St., Chicagoje.
Ivanauskienė, Adolfa ar Adolfinas, gyvenusi Grass St., Phil. Pa.
Jablonskienė, Stefaniya, gyvenusi 1431 So. Norris St., Phil. Pa.

Jančiūnienė-Serbentaitė, Magdelena, dukterė Simo ir Marijos, kilusi iš Petkeliškių k., Veiverių v., Marijampolės ap. Jančys, kilęs iš Skapiškio, Amerikoje gyvenantis jau per 30 metų.

Jankunas, Kazys, Amerikoje žinomas kaip Charles Yunkun, kilęs iš Vindeikių k., Ukmergės a., gyvenęs Cambridge, Mass.

Janonis, Motiejus, kilęs iš Lomenių k., Kašedorių v., Trakų a.

Januškevičius, Jurgis, gyvenęs Philadelphia, Pa.

Jasaitis, Povilas, kilęs iš Dugčių k., Naumiesčio v., Tauragės a.

Jaseliūnienė-Morkunaitė, Salomėja, kilusi iš Kurklių k., Šėduvos v. Panevėžio a.

Jeseliūnas, Lietuvoje gyvenęs Klovanio miestelyje.

Jokantienė, Antanina, gyvenusi 3934 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

Metropolitan Opera
Balandžio 22 iki 27

Šį pavasarį vėl laukysis Clevelando Metropolitan Opera Association iš New Yorko, 21-mam Clevelando sezonui, perstatant aštuonių kompozitorių operas Public Hall, Balandžio 22 iki 27, kaip praneša Thomas L. Sidlo, Northern Ohio Opera Association pirmininkas.
Tikėtų kainos bus, su federaliais takais, \$7.20, \$6.00, \$4.80, \$3.60, \$2.40 ir \$1.20.
Repertuaras bus sekantis:
Pirmadienio vakare, Bal. 22 — "Carmen" su Rise Stevens ir eile kitų, ir su baletu.
Antradienio vakare, Bal. 23 — "Tannhauser", su baletu.
Trečiadienio vakare, Bal. 24 — "The Magic Flute".
Ketvirtadienio vakare, Bal. 25 — "Madame Butterfly".
Penktadienį po pietų, Bal. 26 — "Romeo et Juliet", su baletu.
Penktadienio vakare, Bal. 26 — "Der Rosenkavalier".
Seštadienį po pietų, Bal. 27 — "The Mocket Ball", su baletu.
Seštadienio vakare, Bal. 27 — "The Barber of Seville".
Rengėjai praneša kad dviejose operose, "The Magic Flute" ir "Romeo et Juliet" dainuos Lietuvaite Anna Kaskas.

PATRIOTINĖS organizacijos Amerikoje, turėjusios suvaizdą Washingtono, kur buvo atstovaujama apie 100 organizacijų, išnešė prašymą Kongresui kad komunistų partijai Amerikoje būtų atimta legalės teisės ir kad visiems kurie dirba svetimai valstybei būtų atimta civilinės teisės ir pilietybė.

GIVE WITH MUSIC — "You, too, can too," declares the Gray Lady as she helps a disabled soldier fulfill a lifelong ambition to learn to play a saxophone. Instruction is part of Red Cross recreation.

JONAS G. POLTER
Lietuvis
Namu Maliavotojas.
Popieriutojas
Apkainavimas ar patarimas reikalo jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.
495 East 123rd St.
Telefonas POTomac, 6899

WORCESTER, MASS.

KAS TAS MUSŲ ŠMEIŽIKAS

Pastaru laiku S-roj ir Kel. daug užsiuolama Worcesterio, ypatingai LVS ir jos darbuotojai, ir po tais rašini- mai telpa parašai J. K. Worcesterietis, arba J. Krasinskas. Neuzimdamas vietos paminėjimui kas yra rašoma, nurodysiu kas tas korespondentas ir kokie jo darbai. Tas Juozas Krasinskas vietos Lietuviams yra gerai žinomas. Žmogelis, gal nemokėdamas ar nenorėdamas darbo dirbti, bandė griebtis į biznį, tik ne savo pinigais, vis žiurejo į svetimą procią. Jam pasisekė prikibinti darbštų ir gerą veikėją, Antaną Kriaučialį, kurio pinigais uždėta valgomų daiktų krautuvė, su tuo korespondentu kaip partneriu. Biznis netrukus pradeda pulti ir Kriaučialio pinigai baigtis. Savęs pateisinimui, J. Krasinskas pradeda leisti kaltinimus ant Kriaučialio, kad jis netikęs, nemoka biznio varyti. Su pagalba tulo komunisto išmisu A. Kriaučialis buvo taip apšmeižtas kad net turėjo kreiptis į teisimą savo vardą apginti.

Minėtas korespondentas įsigyja vardą kaip geras bučeris ir biznierių ir lieka išrinktas SLA 318 kuopos finansų sekretorium. Pagal savo mokslą jis pradėjo vesti ir kuopos knygas taip kad daug narių mokėsi subiro ir jo kiauřų kišenių. Jis taip rinkdamas narių duokles nepamane kad tie nariai bus Centro suspenduoti ir ateis laikas jam atsiskaityti. Metų pabaigoje pasirodė kad to raštininko kišenėse išnyko virš \$400. Kuopai prisiėję daryti visų narių mokesčių knygelę patikrinimą, nors jis net kuopos valdybą kaltino už savo darbelius. Nors surastie narių knygelėse jo parašas, J. Krasinskas, bet susektas jis pasakė, aš nieko neturiu, nieko neturėjau ir pinigų negrąžinsiu.

Tas pastatė kuopą kėblioje padėtyje ir kuopos valdyba buvo priversta pavesti reikalą SLA centrai, o tas perdavė reikalą "Bonding kompanijai" išlektiuoti dingusius pinigus. Musų gudruolis vis mandravo kol šerifas neatėjo pas jį į svečius ir pastatė sąlygas: ar. Krasinskas, moka kėblioje arba einam su manim į kalediją. Tada musų sekretorius suprato kur nuejo. Puolei į kuopos valdybą ir į SLA centrą kad pagelbėtų jam issisukti iš kaledijos, sutardamas su centru kad kas mėnesį mokes po kiek nors, tai ir moka, ne iš noro, ne iš teisybės, bet iš baimės kaledijoms. Bet skriaudą kurią padarė kuopai ir centro valdybai jis visai pamirso atsiųgti, tik pamatėm kel. jo korespondenciją smeiziančią kuopos valdybą kad jis neteisingai buvęs apvogintas, ir niekas nebutų žinoję kas tą korespondenciją raso jei musų gerasis sekretorius nebut praėjęs girtas kad jis gerai išperes kail kuopos valdybą per kel.

Toliau, už kiek laiko atvažiuoja cia J. B., pardavęs tarną ir gerai pasturintis žmogus. Bagirdes apie tai musų gerasis sekretorius ar neprikabins tą žmogelį deti bucerne, už J. B. pinigų, o protas tai bus to gerojo sekretoriaus. Kaip tarnas, apie ožnį nebusmanandamas, J. B. užaugest gavęs gerą partnerį. Nuperka bucerne, užmoka keletą simtų dolarių, ir nauja kompanija įsteigta ir biznis eina kaip is p. pkes dūmai.

Nors prekių daug išėina, bet vis naujo kapitalo į užnį reikia dadeiti; o toliau nema gerų, o vis trukumas rodosi. žinoma, mokytais sekretorius vis ragina tarną deti daugiau pinigų, sako toliau bus geresnis biznis, tik reikia ji remti. Galiausiai J. B. farmetio kišenui patustėjo, bet gero nematyt. Krautuveje prekes sumazejo, bet pinigų neineina, vis reikia dadeiti. ravarius tą biznį porą mėnesių, galiausiai manadžeris gauna įspirti į kelnes už gerą biznio varymą su svetimais pinigais ir savo protu. Galėčiau apie jo įvairius darbelius daug prirasyti, tik tai turiu pasakyti kad gaila to žmogelio ir jo sielėjimui. Kur jis nedirba vis buna prašalinats kaip greitai pasirodo kas jis per pūkštis.

Aš nebūčiau rašęs, ir žmogaus gerus ar blogus darbus kelti nelabai būtų jauku, jeigu jis nebutų pradėjęs savo šmeižtus pilti per S-rą ir Kel. ant Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir jos narių, ką jis atlieka visokiais slapvvardžiais, ir pas-

kui pats pasigiria kad jis parašė. Kadangi yra gerų ir sąžiningų žmonių skaitancų Sandarą, ir perskaicius tokias negamones kitiems gali kilti blogas įspūdis apie musų Worcesterio LVS 12-tą skyrių, tai aš kaip skyriaus pirmininkas esu priverstas nušviesti iš ko paėina tie šmeižtai. Musų skyrius to žmogelių ir jo rašinėlių visai nepaiso ir dėmesio nekreipia, musų skyrius dirbs ir toliau ir mes esame dėkingi Worcesterio Lietuviams patriotams kurie lanko LVS 12-to

skyriaus parengimus, klausomus kalbėtojų pranešimų ir musų darbus vertina. Nors dar musų skyrius jaunutėlis, bet per trumpą savo gyvavimo laiką jau turi 60 narių ir sukėlė aukų virš \$600, kurie likosi pasiūti į LVS centrą. Mes, tokio Krasinskio neprasmom jokio pamokinimo, kur rengti parengimus: mes rengsim ten kur mums patiks, ir rengsim nekreipdami dėmesio į jokių šmeižtų raštus. J. Rautk's. LVS 12to skyriaus pirm.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co.

Vaikams Coat Sets...

Maziesiems Pavasariniai Aprėdai

Ne peranksti jaunikiams ruošti Velykiniam paradui. Štai yra keli pasiūlymai jiems tinkamų parėdų:

SESUTEI: Pastel languotas su diržu užpakalyje, dvieliu priesakiu paltukas grynios vilnos, miero 1 iki 46.80
Skrybėlaitė, 2.50

BROLIUKUI: Smulkiai languotis švarkas su velvetėn apykakle. Eilge spalvos miero 1 iki 46.80
Kepuraitė, 1.80

INFANTS-WEAR... ANTRAS AUKSTAS

Rados odos ir tvirtų stylių; mėgiami moca-sin modeliai.

BOYS' SHOES... ANTRAS AUKSTAS

"May Boy" Moc

4.97

PAVASARIUI SHAKER SWEATERIAI

Lengvo Svorio Mezginiai Berniukams

5.45

Pavasario laikui dėvėti shaker sweater; Gabar laikas ju pri-sipirkti Kovo ir Balandžio orui. Grynios vilnos raudoni, mėlyni, kelly, canary; miero 14 iki 22.

BOYS' FURNISHINGS ANTRAS AUKSTAS

Leisure-Hour

Robes

Iš Whittendon Cloth Berniukams

2.95

Štai apsiaustas kuris atšalina šaltumą berniukui nakties metu po kambarį dėvint. Iš Whittendon blanketo medžiagos vyno ir mėlynom figuom. Am-ziui 4 iki 10.

Priimama Užsakymai Telefonu ir Paštu BOYS' CLOTHING ANTRAS AUKSTAS

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

VASARIO 16-TOS VAKARIENĖ

Clevelando Lietuviai skaitlingai rengiasi dalyvauti Vasario 16-tos vakarieneje. Hotel Sovereign—tą patį vakarą šioje vakarieneje Lietuvos Nepriklausomybės 28 metų sukaktis.

Smagu paminėti kad šia iškilme susidomėjo ir kitų miestų Lietuviai ir atvykę svečiai iš Columbus, iš Detroito ir kt. Vietiniai kurie negalės dalyvauti vakarieneje, pasistengę priduoti savo aukas:

K. Leimonas, išvažiuodamas iš Florida, paaukojo \$11.00
Mr. ir Mrs. Jonas Urbonas (šis Urbonas mirė pora savačių atgal, auką jo vardu pridavė žmona) 5.00
Toni Urban 5.00
Mr. & Mrs. Val Sepic (šie trys yra Urbonų šeimos nariai) 5.00
Andy Lukas 5.00
Juozas Židziūnas 5.00
Oasis Cafe 5.00

Lietuvos nepriklausomybės kova negali būti sulaukta dabartiniame kritiškaime momente, aukotojai sako, ir jie nori paremti Lietuvai Vaduoti Sąjungos pastangas dirbti už Lietuvos išlaisvinimą.

Paskutinę progą įsijoti vakarienei tikėtis yra penktadienį, Vasario 15. Tuoj pribūkit į Dirvos redakciją arba telefonuokite: EN. 4486, užsakydami su tikieto. Hotelyje tikėti nebus gaunami.

Paminėjime kalbės Kongresmanas Michael A. Feighan ir kiti, taipgi muzikali programa išpildys p. Birutė Smetonienė ir p-lė Tamosaitytė.

Vasario 17 d. Sv. Jurgio parapijos salėje rengiama viešos prkalbos, Lietuvos Nepri-

Raud. Kryžiaus Vajus

Your RED CROSS must carry on

Greater Cleveland Chapter American Red Cross Fund vajuš šymet prasidės Kovo 1 ir nuskirta šioje apielinkėje sukelti \$1,608,000. Darba vadovaus apie 15,000 liuosnorių vyrų ir moterų, padarymai to vajuš pasekmingu.

Aukokit Raudonajam Kryžiui ir šymet, kaip aukodavot kitais metais.

Sugrįžo Jonas Jurgelis

Laimingai išlikęs, sugrįžo iš karnės tarnybos Jonas Jurgelis, kuris prieš išesiant kariuomenės darbavosi su jaunimu ir skautais ir prisidėjo prie Lietuvos karo vaku rengimo ir vaidinimo.

Jonas Jurgelis rašė apie Lietuvos pabėgėlius, su kuriais Vokietijoje praleido daug laiko ir suėjo pačius žyminuosius, buvusį prezidentą Dr. K. Grinių, Kun. Krupavičių ir kitus.

Jis parvežė Dirvai svarbių raštų, kurie tilps Dirvoje.

Vas. 10 Jonas Jurgelis kalbėjo naujos parapijos surengtame Lietuvos Nepriklausomybės paminėjime.

Dalyvaus Vasario 16, Hotel Sovereign paminėjime, ir sekmadienį, Vas. 17, važiuoja su Dirvos redaktoriumi Karpium į Chicago iškilmes Morrison viešbutyje. Kartu važiuoja ir p. Jurgelio žmona.

APSIRUPINKIT

Namų savininkams primename pasirupinti šymet susitariti su namų taisytojais, popieruotojais, malavotojais anksčiau, nes šymet bus didelis trūkumas darbininkų, kadangi visi eis prie naujų namų darbų. Jūsų namas gali nesulaukti ilgos pagalbos jeigu nepasirupinsit apie tai dabar.

ANTANAS ŠIMKUNAS buvo nuvažiavęs į Toronto, Kanadoje, praleido kelias dienas pas savo brolių tenai.

Vasario 19 bus Specialus Balsavimai

Clevelando piliečiai sulaukia specialių balsavimų, kurie nuskirti Vasario 19 dienai šių metų. Tai bus balsavimas priėmimui (ar atmetimui) naujo priedo prie Clevelando Charterio. Tas priedas taikomas apriboti taksavimo kainą bėgančioms miesto operavimo reikloms, apimant ir policijos bei ugniagesių pensijų fondą.

Mrs. Petronella Urban ir šeima

MIRIMAI

Nelaimingai Mirė Elena Urbšaitienė

Elena Urbšaitienė, Klemenso Urbšaitio žmona, viena iš savininkų, užėigos Superior-Russell Inn, greta Dirvos, 6824 Superior ave., nelaimingai mirė savo įstaigoje naktį į antradienį, Vasario 12, nupuldama laiptais ir mirtinai susižeisdama. Nuvėžta į ligoninę ten ir mirė.

Tą naktį, uždariusi biznį, užlipus į savo kambarius viršuje įstaigos, kur ji su vyru gyveno, dar sumanė nuplūpti apatinę apžiūrėti ar viskas palikta tvarkoje. Tuo momentu nuslydo ir nukrito stačiai laiptais, kas ir reikšė jos mirtį.

Vėlonė buvo ilgametė Clevelando gyventoja, po tėvais Miliauskaitė, buvo tik 51 metų amžiaus. Clevelande išgyveno 35 metus. Paėjo iš Cigoniskų k. Alytaus aps.

Pašarvota Wilkels Funeral Home, bus palaidota šeštadienį, Vas. 16, Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsibus Sv. Jurgio bažnyčioje 10:30 val. ryto. Elena Miliauskaitė-Urbšaitienė buvo veikti Lietuvaite ankstyvesniais laikais; priklausė prie Teatrališko Choro, dainavo ir vaidino spektaklius.

Abu su vyru jie visą laiką buvo artimi Dirvos prieteliai ir geri kaimynai ir rėmė Lietuvos karo spaudą bei Lietuvos reikalus aukomis.

Klemensas Urbšaitis dabartiniu laiku pats sirguliuoja, negalėjo nei biznyje dirbti. Žmonos mirtis jį skaudžiai sukrėtė. Jie buvo partneriai šiame biznyje su Dunbar (Dumbliuškais), kurie taip pat apgailauja netekę darbščios partnerės.

JONAS BENIULIS, 72 metų, nuo 1419 E. 25th st., mirė Vasario 1, palaidotas Vas. 4, Highland Park kapinėse. Vėlonis paėjo šiauliu ap. Stačium par. Kauksnių k. Amerikoje išgyveno apie 50 metų. Po pereinio didžiojo karo jisai lankėsi Lietuvoje tris kartus, ten jam patiko. Per 23 metus vėlonis prenumeravo Dirva.

Paliko nuliudime savo žmoną, Apoloniją, kuri dėkoja visiems kuo nors prisidėjusiems prie jos mylimo vyro laidotuvių. Laidojime pasitarnavo Wilkels Funeral Home.

Clevelande liko jo sesuo ir kiti giminės.

PADEKA

Mirus mūsų brangiam tėvui ir vyru Jonui Urbanui, šiuo metu ačiū klebonui Kun. V. Vilkutaičiui ir Kun. Bartis už atlaikymą gedulingu pamaldy; Kun. Vilkutaičiui už vaziavimą į kapines.

Taipgi ačiū laidotuvių direktoriui Delli Jakubs, grabnešiams: A. Vaikšnoras, J. Calabrace, C. Daniunas, p. Kelly, G. Baltrukonis ir kt.

Ačiū tiems kurie prisidėjo prie visiško kurio dalyvaus šermyse, pamaldose bažnyčioje ir palydėjime į kapines.

Mrs. Petronella Urban ir šeima

INCOME TAX

Jau pildoma ir ką reikia padaryti kiekvienam kuris turėjo bent inėigų virš \$500. Šį patarnavimą galima gauti

pas P. P., Joseph ir Bernard Muliolis ar jų raštininkę Miss Leonard 6606 Superior Avenue

P. X. BEVERAGE

6903 Superior Avenue
Šalia Lietuvių Salės

ALUS \$2.32 IŠSINEŠIMUI

CIGARETAI \$1.50 CARTONAS

Mes turime pilną pasirinkimą
ALAS — ALE — VYNO — ŠAMPANO
CORDIALS — MAIŠYMŲ ir POP

MES DUODAME EAGLE STAMPS

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakaandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apkaivavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld.
Telef.: MAin 1773.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Democracy in Lithuania

(Reprinted from the Catholic Standard and the Times)

WE are informed by the various sources of news that the United States and Great Britain are about to recognize Lithuania and the other Baltic States as being parts of Russia. No doubt we shall be told that this is not exactly what is desirable, but expediency insists that it must be done. The world cannot have peace unless the demands of Russia are satisfied. After all (our diplomats are hinting) Russia does have some sort of justification. If Holland is to reoccupy Java, Great Britain to hold India, and France keep Indo-China, then Russia might reasonably expect that the little Baltic States should go to her.

Her security seems to demand it! Of course the Atlantic Charter was not retroactive. It is very unfortunate that Russia is so tyrannical, but what can anyone do? Grumbling won't help. No one is going to war about it. Better forget all about Lithuania and the other Baltic States. In time they will get along very comfortably as they did before. Communism is really a bogey. It is fear of aggression, not barbarity that makes Russia so autocratic. Wait and see. What the world really needs is peace, and there can be such peace in no other way than by giving Russia everything she demands. This is not a compromising of our principals — it is exercising prudence. It is statesmanlike.

When will our people call this sort of thing by its right name? It is cowardly hypocrisy. We are afraid of the big bully, and at the same time we are playing the bully to those we think we can lick. We have made Franco into a whipping boy in order to show how very brave we are. We hang poor weaklings like Joyce and fraternize with those who have slain their tens of thousands. And on this flimsy pretense of being just we expect to build a permanent peace.

As Lithuania is about to be abandoned let us see what has happened there during the past seven years. The facts are extracted from a letter published by its three exiled Bishops.

In the fall of 1939 Russia, by its treacherous pact with Hitler, invaded Poland under the pretense of giving it protection. One of the criminals being tried at Nuremberg arranged the pact with Molotov. There is a picture of the smiling party signing the document at Moscow. From that date Poland was doomed. Russia then forced Lithuania to make a treaty of alliance by which

the rights of both States were to be respected during the war. But, as in the fable of the wolf and the lamb, Russia adopted her usual technique and found a reason for tearing up the treaty. In 1940 Lithuania was invaded by force, and all the Baltic States were declared annexed; with it, it was deceitfully declared, the consent of the people.

The Apostolic Delegate was expelled and a reign of terror instituted. Life was completely disrupted. Thousands were slaughtered, imprisoned or sent to distant parts of Siberia. The Bishops were witnesses of all this. They tell us that everyone who held any prominent position was either liquidated or removed. In June, 1941, at the approach of the German army, 40,000 helpless victims were crammed into box cars without food or water. Many died before the trains started. Nothing has been heard of any survivors. The children were separated from their parents and placed in Soviet orphanages to be brought up as Communists. It may here be mentioned that the same fate has overtaken the children which disappeared from Spain. Had the Germans not arrived it was intended, as documents show, to deport nearly a million Lithuanians in the same way.

The Germans now made the masters of themselves in Lithuania, dissolving the government that had been set up, by popular consent, when the people rose in defiance of the treacherous Russians. For three years Hitlerism held sway during the German invasion of Russia. The Bishops say that, bad as it was, the German occupation was preferable to the Russian. Resistance to the Nazi ideology was visited by imprisonment in concentration camps, and 100,000 workers were exported to Germany as slaves.

Then came the third scourge, far worse than the others. In 1944 the Germans were being pressed back and Lithuania became a major battlefield. Both armies destroyed cities and villages without thought of the hapless civilians. Both sides deported thousands of workers. Twice the battle front was stabilized with fighting for months. Many Lithuanians sought safety in flight and a large number of them are still scattered over Germany afraid to return to their own country.

What is happening in Lithuania now must be judged by what happened during the first Russian occupation. Every effort was then made to destroy the religion of the people. The seminaries were closed. The priests were prevented from ev-

STARS IN SERVICE

BILL SEFTON.

FORMER U.S.C. POLE VAULTING CHAMPION, FIRST MAN TO HIT 14' 8 1/2" IN AND 14' 11".

BILL'S 14' 11" IN VAULT WAS THE RESULT OF AN OFFICIAL MISTAKE — THEY SET THE BAR TOO HIGH BUT WHEN BILL FOUND LOWERING IT WOULD BE TOO MUCH TROUBLE HE CLEARED IT ON HIS FIRST TRY!

ALAN MAVER

BILL'S A LT. IN THE NAVY NOW — WAS ABOARD A DESTROYER THAT'S BEEN CALLED THE "ONE SHIP TASK FORCE" FOR THE WAY IT DEFENDED BABY CARRIERS FROM A SUPERIOR JAP FORCE DURING ONE OF THE PHILIPPINE BATTLES — WHY NOT BE PART OF AMERICA'S BOND BUYING TASK FORCE

U. S. Treasury Department

en teaching the catechism. No Catholic literature of any kind could be published. Tortures, imprisonments, and other means of terror were used to intimidate those who practiced religion. The Bishops and priests were ejected from their houses without any chance given them to settle down.

The refusal thus far to recognize the annexation of Lithuania was a sign of an uneasy conscience. Now the gesture is to be abandoned. Lithuania and the other States are to be left to their fate. Thus has the World War II undone all that was achieved in the way of liberty by World War I. If we can do nothing, we can at least abstain from calling this bloodthirsty villainy by a name of — Democracy.

NOTARY PUBLIC

Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

THE ONE AND ONLY AL SIRAT GROTO CIRCUS

Cleveland's Greatest Winter Event
CLYDE BEATTY and HIS WILD ANIMALS
THE CHRISTIANI RIDING FAMILY
FLYING CIRCLES
And All the Stars of the Circus World
TRAINED DOGS and PONIES
EDUCATED BEARS... CLOWNS

15 Performing Elephants

TICKETS NOW ON SALE! Buy your general admission tickets now at all Weinberger Drug Stores and all Grotto members. Reserved seat tickets now selling at Richman Bros. Store, 8, 9th and Euclid, and Music Hall Box Office. Men: \$15 pm; Eve: \$12 pm. Reserved seats \$1.00; 1.50; 2.00 and 2.50. Plus Tax

BIGGER... BETTER THAN EVER... BRING THE YOUNGSTERS

MAY, EVE. PUBLIC HALL Feb. 11-24
1. 6th and Lakeside

Moncrief Automatinis šildymas
reikia "Eile Metų" šildymo Patogumo GASU ★ ALIEJUM ★ ANGLIM

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

THE KRAMER & REICH CO.
7010 Superior Ave Atdara Vakaraais
VYRAMS REIKMENYS
VYRAMS ir VAIKINAMS
SKRYBĖLĖS • SWEATERIAI
KELNĖS • ŽAKIETAI
DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniais. **DYKAI** Cia galite įkeisti savo Stamp Books.

Della C. Jakubs
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

JUOZAS PEČIULIS
Išdirba PLIENINES (Steel) VENETIAN BLINDS
Visos mūsų išdirbamos Venetian Blinds langams yra geriausio plieno; darbas taipgi geras. Mes taipgi padarom WINDOW SHADES langams. Prasmė visų Lietuvių kreipis į mus, o gausite tinkamą patarnavimą. Rašykite atvirutę arba skambinkite telefonu, ar tiesiog matykite mus.
SUN VENETIAN BLINDS
Call IVanhoe 3956 18609 KEWANE AVENUE

Wilkels Funeral Home
PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS
6202 Superior Ave. HEnderson 9292